

תבחינים לחלוקת תמיכות: עמדות מנהלי מוסדות תרבות

דו"ח מחקר

מוגש למועצה הישראלית לתרבות ואמנות

הוכן ע"י:
ד"ר אברהם כרמלי
מנהל המרכז למידע
ולמחקרי תרבות

יולי 2009

תוכן העניינים

עמוד

5		תקציר מנהלים
10		מבוא ושיטה
12		החלק הכמותי
13		1. כיצד נתפסים התבחינים בעיני מנהלי מוסדות תרבות
18		2. השפעת התבחינים על פעילות הגופים
18		2.1 תיאטרון
20		2.2 מוסיקה
22		2.3 מחול
23		2.4 השוואה בין התחומים
25		3. המשקל הרצוי לתבחינים
25		3.1 תיאטרון
27		3.2 מוסיקה
28		3.3 מחול
29		החלק האיכותני
31		1. תחום התיאטרון
32		1.1 יתרונות השיטה
33		1.2 חסרונות השיטה
38		1.3 הצעות לשיפור
42		2. תחום המוסיקה
43		2.1 יתרונות השיטה
44		2.2 חסרונות השיטה
46		2.3 הצעות לשיפור
48		3. תחום המחול
49		3.1 יתרונות השיטה
50		3.2 חסרונות השיטה
53		3.3 הצעות לשיפור

עמוד

56	נספחים
57	נספח 1 – רשימת הגופים הנסקרים
58	נספח 2 – שאלון הסקר: תחום התיאטרון
62	נספח 3 – שאלון הסקר: תחום המוסיקה
66	נספח 4 – שאלון הסקר: תחום המחול
70	נספח 5 – עמדות המנהלים: התפלגויות מלאות

תקציר מנהלים

דו"ח זה נועד לשקף את הדעות, העמדות וההערכות של מנהלי מוסדות תרבות בתחום אמנויות הבמה, כלפי התבחינים והשיטה לחלוקת התמיכות במינהל התרבות. הממצאים המוצגים בדו"ח נאספו באמצעות סקר שנערך בקרב מנהלי מוסדות תרבות בתחומי תיאטרון, מוסיקה ומחול.

השתתפו בסקר 65 מנהלי מוסדות, מתוכם 28 מנהלי תיאטרונים הנתמכים על פי התבחינים, 13 מנהלי גופים מוסיקליים הנתמכים על פי התבחינים, 9 מנהלי להקות מחול הנתמכות על פי התבחינים ו-15 מנהלי מוסדות שאינם נתמכים על פי התבחינים. שאלון הסקר כלל הן שאלות כמותיות (שאלות המחייבות מתן תשובה על סולם מספרי) והן שאלות איכותניות (תשובות במלל חופשי).

החלק הכמותי

כיצד נתפסים התבחינים בעיני מנהלי מוסדות תרבות

- 56% מבין מנהלי מוסדות תרבות מדווחים כי הם מכירים היטב את התבחינים שעל פיהם מחולקות התמיכות ואת שיטת הניקוד במשתנים השונים.
- 41% מן המנהלים דיווחו כי בעת בניית תכנית עבודה שנתית הם לוקחים בחשבון, במידה רבה או במידה רבה מאוד, את התבחינים.
- רק 18% מהם דיווחו כי לדעתם התבחינים מסייעים רבות (במידה רבה או רבה מאוד) בחלוקה שוויונית, מקצועית ועניינית של התמיכות.
- רק 19% מן המנהלים סבורים כי אופן חלוקת התמיכות משקף נכונה את רמת הגופים הנתמכים.
- על פי דיווחי מנהלי תיאטרונים וגופי מוסיקה, מידת היכרותם עם התבחינים טובה יותר (67% ו-62% בהתאמה) מאשר זו של מנהלי להקות מחול (44%).
- כמחצית מבין מנהלי תיאטרונים וגופי מוסיקה (44% ו-54% בהתאמה) לוקחים בחשבון את התבחינים בבניית תכנית העבודה שלהם, לעומת 23% ממנהלי גופי מחול.
- שיעור המנהלים הסבורים שהתבחינים מסייעים בהענקת תמיכות בצורה שוויונית, מקצועית ועניינית הוא 15% בקרב מנהלי תיאטרונים ו-17% בקרב מנהלי גופי מוסיקה, ו-0% בקרב מנהלי גופי מחול.
- יחסית יותר מנהלי גופי מוסיקה (23%) סבורים כי התבחינים משקפים נכונה את רמתם ואת פעילותם של הגופים מאשר מנהלי גופי מחול (11%) או מנהלי תיאטרונים (7%).

- מנהלי הגופים הגדולים מכירים את התבחינים הרבה יותר טוב מאשר מנהלי הגופים הבינוניים והקטנים (88% לעומת 52%).
- מנהלי הגופים הגדולים, בבואם לבנות את תכניות העבודה שלהם, מתחשבים בדרישות התבחינים הרבה יותר מאשר מנהלי הגופים הבינוניים והקטנים (50% לעומת 39%).
- 19% מבין מנהלי גופים קטנים ובינוניים סבורים כי התבחינים הינם שוויוניים לעומת 13% מנהלי גופים גדולים, ו-22% מבין מנהלי גופים קטנים ובינוניים סבורים כי התבחינים משקפים נכון את פעילות הגופים לעומת 0% מבין מנהלי גופים גדולים.

השפעת התבחינים על פעילות הגופים

תיאטרון

- לדעת רובם הגדול של מנהלי התיאטרונים התבחינים מעודדים מעל לכל את היקף הפעילות: "הגדלת מספר ההרצות של התיאטרונים" (92%) ו"הגדלת מספר ההפקות של התיאטרונים" (83%).
- שיעור יחסית נמוך מבין מנהלי התיאטרונים סבורים כי התבחינים מעודדים "שילוב שחקנים צעירים בהפקות" (29%), "הגעה לקהלים חדשים" (20%) ו"הפקת מחזה באיכות אמנותית גבוהה" (12%).

מוסיקה

- שלושה רבעים (75%) מבין מנהלי גופים כליים סבורים שהתבחינים ושיטת חלוקת התמיכות מעודדים בעיקר את "הגדלת מספר הקונצרטים" וכשני שלישים (67%) סבורים כי הם מעודדים "שילוב אמנים ישראליים".
- התחומים הפחות מושפעים מן התבחינים הם: "ביצוע יצירות ממיטב הרפרטואר הקלאסי המערבי" (9%), "ביצוע מוסיקה עכשווית" (0%) ו"קופרודוקציה בין תזמורות" (0%).

מחול

- מנהלי גופי מחול סבורים כי התבחינים מעודדים בעיקר "הפקת יצירות חדשות מקוריות" (100%), הפקת יצירות מסחריות" (100%), "הגדלת מספר ההפקות" (88%) ו"הגדלת מספר ההרצות" (88%).
- התחומים הנתפסים כפחות מושפעים מן התבחינים הם: "הפקת יצירה באיכות אמנותית גבוהה" (13%), "הפקת יצירות מהרפרטואר העולמי" (0%), "קופרודוקציות עם להקות בארץ" (0%) ובחו"ל (0%).

המשקל הרצוי לתבחינים

תיאטרון

- מנהלי התיאטרונים העניקו משקל של 34% למשתנה כמות הפקות וכמות הרצות במקום 45% כיום.
- מנהלי התיאטרונים היו מגדילים את משקלם של משתני איכות: הם היו כמעט מכפילים את המשקל של משתנה מורכבות ההפקה (11% במקום 6% כיום), והיו מעלים את המשקל של הרפרטואר מ-9% ל-11%.

מוסיקה

- כמעט בכל המשתנים, מנהלי הגופים המוסיקליים תומכים במשקל הניתן כיום.

מחול

- גם בתחום המחול, כמעט בכל המשתנים הניקוד שהוצע על ידי מנהלי גופי מחול היה קרוב מאוד ($\pm 1\%$) לניקוד הנוכחי.

החלק האיכותני

תחום התיאטרון

יתרונות השיטה

יתרונות התבחינים ושיטת חלוקת התמיכות כפי שפורטו על ידי מנהלי התיאטרונים סווג לארבע קטגוריות: 1. הגברת שקיפות ושוויוניות בחלוקת התמיכות; 2. עידוד להגדיל את היקף הפעילות; 3. עידוד עשייה אמנותית במגזרים מסוימים, כגון בקרב עולים יוצרים צעירים; 4. שיפור הרמה המקצועית של התיאטרונים בהיבטים שונים.

חסרונות השיטה

מנהלי התיאטרונים הביעו ביקורת רבה ביחס לתבחינים ולשיטת חלוקת התמיכות. ביקורות אלה סווגו ל-7 תחומים:

1. העדפת יתר של משתנה כמות הפעילות: לדעתם העדפה זו עלולה להוביל לתוצאות שלישיות שונות, כגון תחרותיות יתר, פגיעה כלכלית בתיאטרונים, פגיעה בשיקולים מקצועיים.
2. הסטת דגש מאמנות לאדמיניסטרציה
3. העדפת יתר של תיאטרונים מסוג מסוים על חשבון תיאטרונים אחרים: העדפת תיאטרונים גדולים על חשבון הקטנים, ותיקים על חשבון חדשים, רפרטוארים על חשבון עצמאיים, ייחודיים על חשבון היתר
4. עידוד שמרנות ואחידות בין תיאטרונים במקום יצירתיות וייחודיות

5. צירוף גופים חדשים למעגל הגופים הנתמכים, על חשבון הגופים הותיקים

6. אובייקטיביות ושקיפות לא מספיקים

7. מורכבות יתר של שיטת הניקוד.

הצעות לשיפור

מנהלי התיאטרונים הציעו הצעות לשיפור התבחינים ולשיטה לחלוקת התמיכות. הצעות אלה סווגו לארבע קבוצות עיקריות: 1. הגבלת היקף פעילות; 2. שיפור השקיפות והשווינויות בחלוקת התמיכות; 3. העדפה נקודתית/מגזרית; 4. הגברת משקלם של משתני איכות.

תחום המוסיקה

יתרונות השיטה

יתרונות השיטה כפי שפורטו על ידי מנהלי הגופים המוסיקליים סווגו לחמש קטגוריות: 1. הגברת שקיפות ושווינויות בחלוקת התמיכות; 2. הגברת הפעילות; 3. הגברת איכות ביצוע; 4. תרומה לתכנון טוב יותר של פעילות הגופים; 5. עידוד ביצוע יצירות ישראליות.

חסרונות השיטה

מנהלי הגופים המוסיקליים הביעו ביקורת ביחס לשיטת התבחינים ב-5 תחומים עיקריים: 1. מתן משקל יתר למשתני כמות על חשבון משתני איכות; 2. קשיים ביישום קריטריון האיכות; 3. העדפת יתר של המידה גופים מסוג מסוים על חשבון אחרים; 4. חוסר עידוד מספיק לגיוון מוסיקלי; 5. מורכבות יתר של שיטת הניקוד.

הצעות לשיפור

מנהלי הגופים המוסיקליים העלו הצעות לשיפור התבחינים והשיטה לחלוקת התמיכות. הצעותיהם סווגו ל-4 תחומים עיקריים: 1. אופן מדידת משתנה מספר הנגנים; 2. אופן מדידת משתנה רמת ביצוע; 3. התאמת התבחינים לגופים ייחודיים; 4. עידוד יצירה ישראלית ונגנים ישראלים.

תחום המחול

יתרונות השיטה

יתרונות השיטה כפי שפורטו על ידי מנהלי גופי המחול סווגו לשתי קטגוריות: 1. הגברת השקיפות והשווינויות בחלוקת התמיכות; 2. תיעול פעילות הלהקות לאפיקים מועילים.

חסרונות השיטה

הביקורות שהביעו מנהלי להקות המחול ביחס לשיטת חלוקת התמיכות חולקו ל-9 תחומים: 1. שקיפות לא מספיקה; 2. הנצחת פערים בין להקות גדולות ללהקות קטנות; 3. חוסר עידוד מספיק לאיכות ומצוינות; 4. פגמים בקביעת סף הניקוד במשתנים שונים; 5. ניקוד חסר למופעי סטודיו; 6. העדר רגישות מספקת לייחודיות ולשוני של כל להקה; 7. העדר תגמול

מספיק לוותק וניסיון של רקדנים; 8. העדר התייחסות ראויה ליוצרים עצמאיים; 9. קשיים בנושא התייחסות התבחינים להרצות בפריפריה.

הצעות לשיפור

מנהלי גופי המחול הציעו הצעות לשיפור התבחינים והשיטה לחלוקת התמיכות, אשר סווגו ל- 3 קבוצות עיקריות: 1. מתן משקל גדול יותר לאיכות; 2. שינוי אופן תגמול יצירות על פי אורכן; 3. צירוף משתנים חדשים לתבחינים או שינוי משקלם של משתנים קיימים מסוימים.

סיכום

1. חלק ניכר מבין מנהלי מוסדות תרבות הנתמכים על פי התבחינים, מדווחים כי הם מכירים היטב את התבחינים ואת שיטת חלוקת התמיכות, ומתחשבים באלה בעת בניית תכנית העבודה השנתית. מגמה זו בולטת יותר בגופים הגדולים.
 2. התדמית של התבחינים ושיטת חלוקת התמיכות בעיני מנהלי מוסדות תרבות, אינה חיובית.
 3. תדמית זו שלילית יותר בעיני מנהלי התיאטרונים וחיובית יותר בעיני מנהלי גופי המוסיקה.
 4. מנהלי הגופים בכל התחומים סבורים כי התבחינים מעודדים יתר על המידה את "כמות" הפעילות, ופחות מדי את ה"איכות".
 5. המנהלים רואים את ההיבטים הבאים של התבחינים בחיוב: יתר שקיפות, תרומה לרמת הניהול של הגופים ועידוד לעשייה.
- מבין ההיבטים השליליים של התבחינים צוינו: מתן משקל קטן מדי לאיכות, עדיין לא שקופים מספיק ומורכבות יתר של התבחינים ושיטת הניקוד.

מבוא ושיטה

כללי ומטרה

דו"ח זה נועד לשקף את הדעות, העמדות וההערכות של מנהלי מוסדות תרבות בתחום אמנויות הבמה, אודות התבחינים והשיטה לחלוקת התמיכות במינהל התרבות. הממצאים המוצגים להלן נאספו באמצעות סקר שנערך בקרב מנהלי מוסדות תרבות בתחומי תיאטרון, מוסיקה ומחול.

שאלון הסקר

לביצוע הסקר נבנה שאלון ובו שני חלקים: כמותי ואיכותני. החלק הכמותי כולל שאלות בשלושה תחומים:

1. עמדות ודעות כלליות בעניין התבחינים ושיטת חלוקת התמיכות
 2. המשקל הרצוי שיש לתת לכל משתנה
 3. הערכת מידת ההשפעה של התבחינים על אופי פעילות הגופים.
- בחלק זה התבקשו המשיבים להביע את דעתם תוך שימוש בסולם תשובה מספרי ובו 5 דרגות: (5) במידה רבה מאוד; (4) במידה רבה; (3) במידה בינונית; (2) במידה מועטה; (1) כלל לא.

תשובות המנהלים לשאלות, מוצגות בדו"ח באחוזים המשקפים את מידת ההסכמה עם כל שאלה. אחוז הסכמה הוא אחוז המנהלים שבחרו באחת משתי התשובות החיוביות (5) במידה רבה מאוד או (4) במידה רבה.

בחלקו השני של השאלון, החלק האיכותני, התבקשו מנהלי המוסדות להביע את דעתם במלל חופשי. בחלק זה נשאלו 3 שאלות:

1. מהם יתרונות השיטה הנהוגה כיום למתן תמיכות לגופי תרבות?
2. מהם חסרונות השיטה?
3. אם לפי דעתכם יש לשפר את השיטה, נא לפרט כיצד ניתן לעשות זאת.

השאלונים למנהלי גופים בשלושת התחומים היו זהים במבנה, למעט התאמות קלות המתבקשות מהבדלים בין התחומים ומהבדלים בין התבחינים של תיאטרון, מוסיקה ומחול. ראו את השאלונים בנספחים 2-4.

שיטת איסוף הנתונים והמשתתפים בסקר

- שאלון הסקר נשלח בדואר ל-125 מנהלי מוסדות. התקבלו תשובות מ-65 מנהלים – 52%.
- מנהלי מוסדות שנסקרו חולקו ל-4 קבוצות:
1. מנהלי תיאטרונים הנתמכים על פי התבחינים: נשלחו שאלונים ל-37 והתקבלו תשובות מ-28 – 76%.
 2. מנהלי גופי מוסיקה הנתמכים על פי התבחינים: נשלחו שאלונים ל-17 והתקבלו תשובות מ-13 – 76%.
 3. מנהלי גופי מחול הנתמכים על פי התבחינים – נשלחו שאלונים ל-12 והתקבלו תשובות מ-9 – 75%.
 4. 59 מנהלי מוסדות בתחומים שונים (17 תיאטרונים, 12 גופי מוסיקה ו-30 גופי מחול) שאינם נתמכים על פי התבחינים (בדרך כלל מנהלי גופי תרבות קטנים הנתמכים כפרויקטים), מתוכם התקבלו תשובות מ-15 – 25%.

אם כן אחוז ההחזר בקרב מנהלי גופים הנתמכים על פי התבחינים הוא גבוה בהרבה מאחוז ההחזר בכלל המדגם, ועומד על 76% (50 מתוך 66).

פרטי המדגם ואחוזי השבה מוצגים בלוח הבא. רשימת הגופים שנסקרו מוצגת בנספח מס' 1.

לוח מס' 1 – אחוזי השבה לפי קבוצות

מס"ד	קבוצה	נשלחו	התקבלו	אחוז השבה
1	מנהלי תיאטרונים	37	28	76%
2	מנהלי גופים מוסיקליים	17	13	76%
3	מנהלי להקות מחול	12	9	75%
4	מנהלי גופים שאינם נתמכים על פי התבחינים	59	15	25%
5	סה"כ	125	65	52%

מבנה הדו"ח

דו"ח זה, המציג את ממצאי הסקר, מחולק לשני חלקים. בחלקו הראשון מוצגים הממצאים הכמותיים ב-3 פרקים. בחלקו השני של הדו"ח מוצגים הממצאים האיכותניים בשלושה פרקים לפי התחומים – תיאטרון, מוסיקה ומחול, כאשר בכל פרק מרכזות התשובות של מנהלי המוסדות לשלוש השאלות הפתוחות שנשאלו: יתרונות השיטה, חסרונות השיטה והצעות לשיפור.

החלק הכמותי

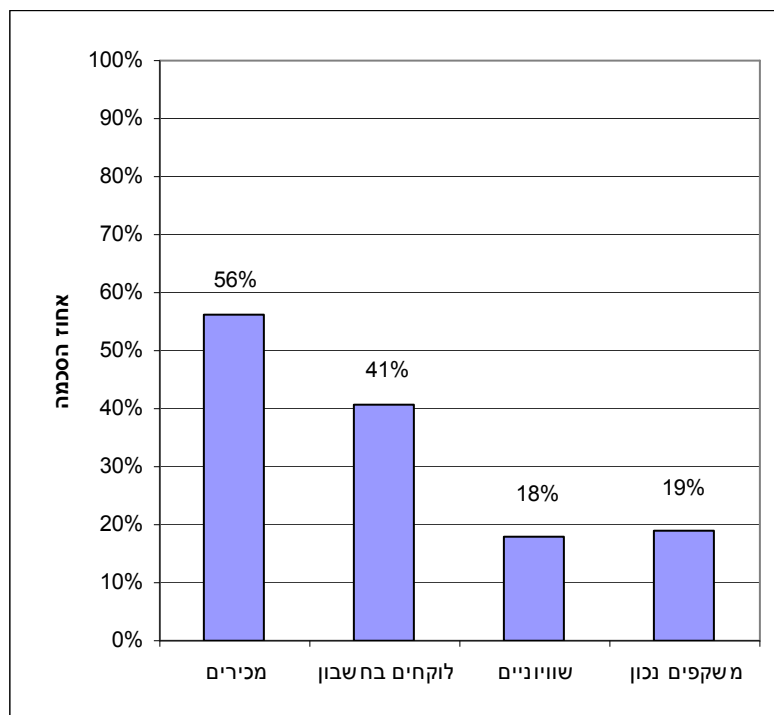

1. כיצד נתפסים התבחינים בעיני מנהלי מוסדות תרבות

מנהלי מוסדות תרבות התבקשו להשיב על 4 שאלות כלליות אודות התבחינים:

1. באיזו מידה אתם מכירים את התבחינים ואת שיטת הניקוד במשתנים השונים?
 2. בבניית תוכנית העבודה השנתית של המוסד, באיזו מידה אתם לוקחים בחשבון את התבחינים ואת שיטת הניקוד במשתנים השונים על מנת להגדיל את שיעור התמיכה במוסד?
 3. המטרה של התבחינים היא להעניק את התמיכות בצורה שוויונית, מקצועית ועניינית. באיזו מידה לפי דעתכם התבחינים כפי שהם היום מסייעים בהשגת מטרות אלו?
 4. לפי דעתכם, באיזו מידה האופן בו מחולקות התמיכות בין הגופים השונים משקף נכונה את רמתם המקצועית והיקף פעילותם של הגופים הנתמכים?
- בתרשים הבא מוצגות התשובות לשאלות הללו.

תרשים מס' 1: עמדות כלליות של מנהלי מוסדות תרבות כלפי התבחינים

בשתי השאלות הראשונות התבקשו המנהלים לדווח על המקום שתופסים התבחינים בעבודתם.

בתשובה לשאלה הראשונה 56% מבין מנהלי מוסדות תרבות מדווחים כי הם מכירים היטב (במידה רבה או רבה מאוד) את התבחינים שעל פיהם מחולקות התמיכות ואת שיטת הניקוד במשתנים השונים. יתר המנהלים (44%) מדווחים שמידת ההיכרות שלהם עם התבחינים היא בינונית או נמוכה. בתשובה לשאלה השנייה, 41% מן המנהלים דיווחו כי בעת בניית תכנית עבודה שנתית הם לוקחים בחשבון, במידה רבה או במידה רבה מאוד, את התבחינים.

בשתי השאלות הנוספות התבקשו המנהלים להביע את דעתם על התבחינים. רק 18% מהם דיווחו כי לדעתם התבחינים מסייעים רבות (במידה רבה או רבה מאוד) בחלוקה שוויונית, מקצועית ועניינית של התמיכות. יתר המנהלים (82%) מעריכים שרק במידה בינונית או מועטה תורמים התבחינים לחלוקה שוויונית, מקצועית ועניינית של התמיכות.

בתשובה לשאלה האחרונה, רק 19% מן המנהלים סבורים כי אופן חלוקת התמיכות משקף נכונה את רמת הגופים הנתמכים.

התפלגות מלאה של התשובות לשאלה אלה (לרבות אחוז המשיבים "במידה בינונית" ו"במידה נמוכה") מוצגת בנספח מס' 5.

הממצאים שהוצגו בתרשים שלעיל, מסכמים את תשובותיהם של כל מנהלי המוסדות שנסקרו. בארבעת התרשימים הבאים מוצגות תשובותיהם של מנהלי מוסדות תרבות לאותן 4 שאלות בחלוקה ל-4 קבוצות: שלוש קבוצות של מנהלי מוסדות הנתמכים על פי התבחינים – מנהלי תיאטרונים, מנהלי גופי מוסיקה ומנהלי להקות מחול – וקבוצה רביעית של מנהלי מוסדות (בדרך כלל קטנים יותר) שאינם נתמכים על פי התבחינים.

רבים מבין מנהלי תיאטרונים וגופי מוסיקה, כ-67% ו-62% בהתאמה, מדווחים כי הם מכירים היטב את התבחינים, לעומת רק 44% מבין מנהלי להקות מחול.

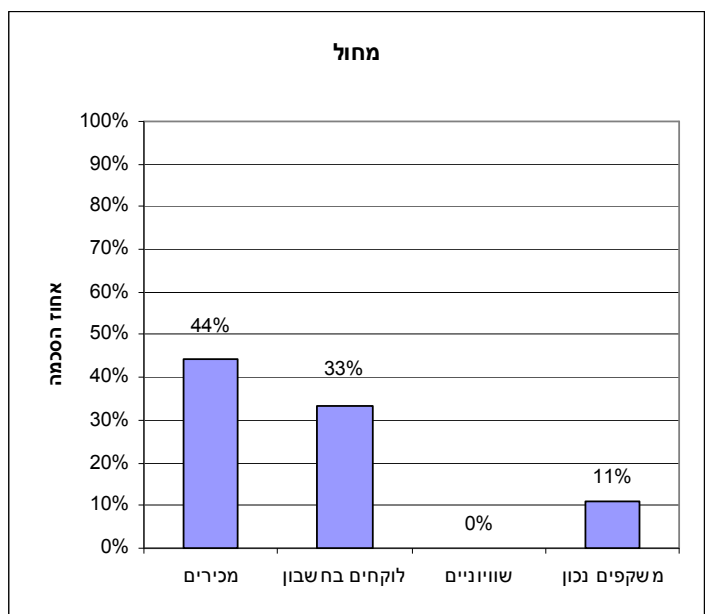
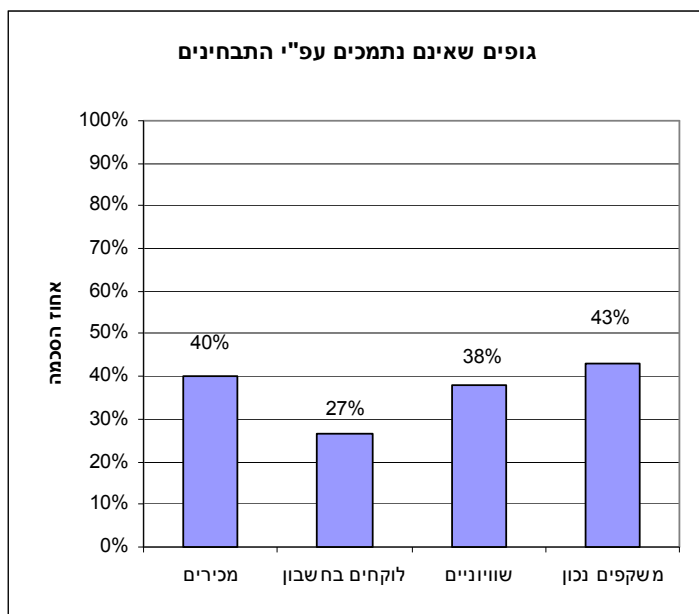
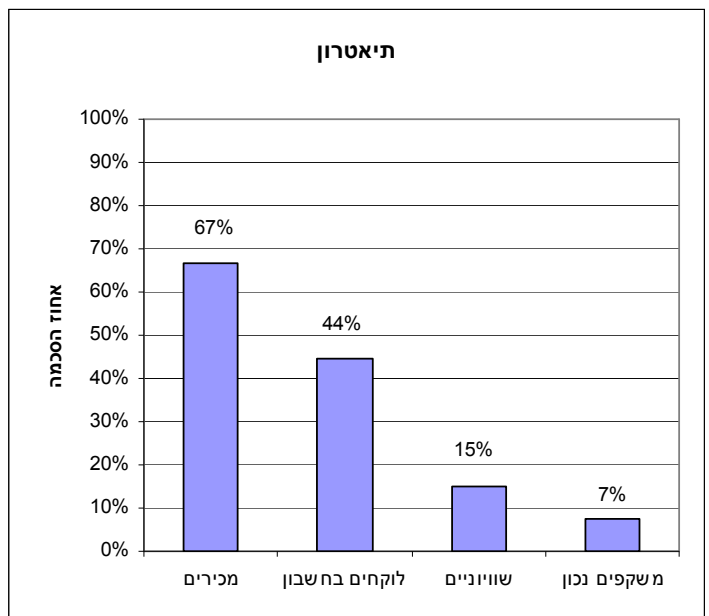
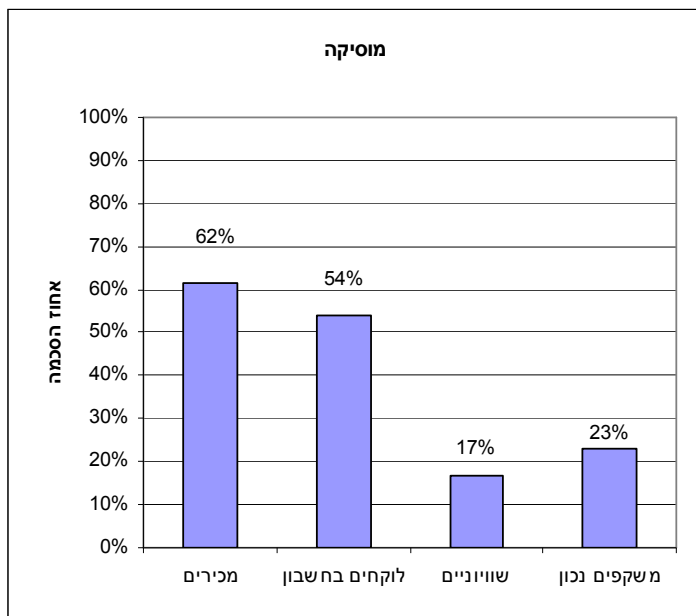
כמחצית מבין מנהלי תיאטרונים וגופי מוסיקה (44% ו-54% בהתאמה) לוקחים בחשבון את התבחינים בבניית תכנית העבודה שלהם. לעומתם עושים כך רק 23% ממנהלי גופי מחול.

שיעור המנהלים הסבורים שהתבחינים מסייעים בהענקת תמיכות בצורה שוויונית, מקצועית ועניינית הוא 15% בקרב מנהלי תיאטרונים, 17% בקרב מנהלי גופי מוסיקה, ו-0% בקרב מנהלי גופי מחול.

כמו כן, יחסית יותר מנהלי גופי מוסיקה (23%) סבורים כי התבחינים משקפים נכונה את רמתם ואת פעילותם של הגופים מאשר מנהלי גופי מחול (11%) או מנהלי תיאטרונים (7%).

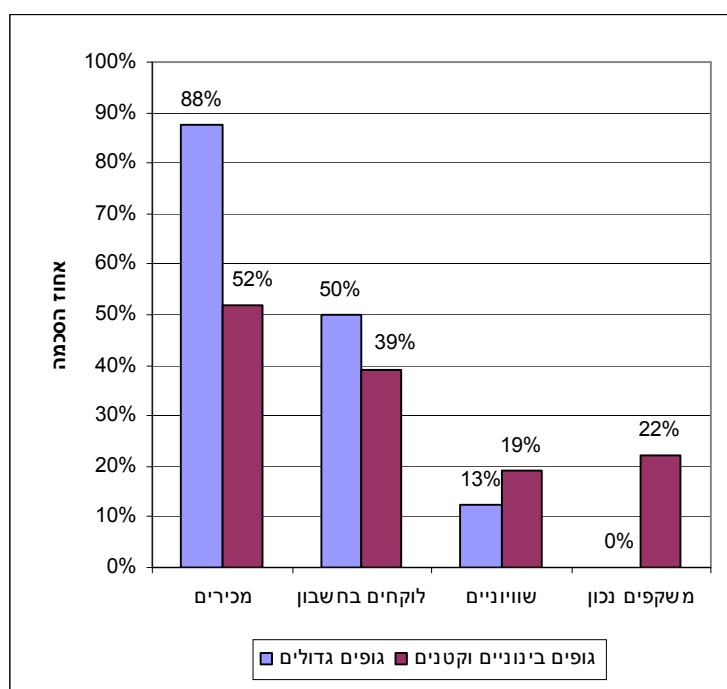
תרשים מס' 2: עמדות כלליות של מנהלי מוסדות תרבות כלפי התבחינים – לפי קבוצות

תשובותיהם של מנהלי מוסדות שאינם נתמכים על פי התבחינים שונות בהרבה מתשובותיהם של מנהלי מוסדות, בשלושת התחומים, הנתמכים על פי התבחינים. מטבע הדברים, מנהלי מוסדות שאינם נתמכים על פי התבחינים מכירים את התבחינים הרבה פחות מאחרים (רק 40%), וכמובן אינם לוקחים אותם בחשבון בעת בניית תכנית העבודה (רק 27%). לעומת זאת, התבחינים נתפסים באור הרבה יותר חיובי בעיני המנהלים שאינם נתמכים על פי התבחינים: 38% מהם סבורים שהתבחינים הינם שוויוניים (לעומת 0% - 15%) ו-43% סבורים שהם משקפים נכון את פעילות הגופים (לעומת 11% - 23%).

התרשים הבא מציג את הממצאים בפילוח נוסף: לפי תשובותיהם של כלל המנהלים מחולקים לשתי קבוצות: תשעה מנהלי גופים גדולים (שלושה גופים בכל התחומים) לעומת מנהלי גופים בינוניים וקטנים (56 גופים – מתוכם 25 תיאטרוניים, 10 גופי מוסיקה, 6 גופי מחול, ו-15 גופים שאינם נתמכים על פי התבחינים).

תרשים מס' 3: עמדות כלליות של מנהלי מוסדות תרבות כלפי התבחינים – לפי גודל הגופים

הממצאים מראים כי מנהלי הגופים הגדולים מכירים את התבחינים הרבה יותר טוב מאשר מנהלי הגופים הבינוניים והקטנים (88% לעומת 52%). בדומה לכך, מנהלי הגופים הגדולים, בבואם לבנות את תכניות העבודה שלהם, מתחשבים בדרישות התבחינים הרבה יותר מאשר מנהלי הגופים הבינוניים והקטנים (50% לעומת 39%).

לעומת זאת, בשתי השאלות של תדמית, תשובותיהם של מנהלי הגופים הקטנים והבינוניים חיוביות יותר מאשר תשובותיהם של מנהלי הגופים הגדולים. 19% מבין מנהלי גופים קטנים ובינוניים סבורים כי התבחינים הינם שוויוניים לעומת 13% מנהלי גופים גדולים, ו-22% מבין מנהלי גופים קטנים ובינוניים סבורים כי התבחינים משקפים נכון את פעילות הגופים לעומת 0% מבין מנהלי גופים גדולים.

2. השפעת התבחינים על פעילות הגופים

המנהלים התבקשו להעריך כיצד התבחינים משפיעים על אופן פעילותם של גופי תרבות בתחומם.

בפני כל מנהל הוצגה רשימה של כ-17-18 משתנים המשקפים מאפיינים שונים של פעילות תרבותית, כגון: הפקת יצירות ישראליות, חיפוש קהלים חדשים, עידוד איכות והצטיינות, קיום פעילות למען הקהילה. לגבי כל משתנה התבקשו המנהלים להעריך עד כמה התבחינים מעודדים את קיומה של אותה פעילות.

בשלושת הסעיפים הבאים מוצגים הממצאים בשלושת התחומים. הניתוחים בפרק זה מתבססים על תשובותיהם של מנהלי גופים הנתמכים על פי התבחינים בלבד.

2.1. תיאור

לדעת רובם הגדול של מנהלי התיאטרונים התבחינים מעודדים מעל לכל את היקף הפעילות: "הגדלת מספר ההרצות של התיאטרונים" (92%) ו"הגדלת מספר ההפקות של התיאטרונים" (83%).

עוד תופעות שלדעת מנהלי התיאטרונים מקבלות עידוד משמעותי משיטת חלוקת התמיכות הן: "תחרות בין תיאטרונים" (80%), "הפקת מחזות מסחריים" (79%) ו"הפקת מחזות זמר" (64%).

כמחצית ממנהלי התיאטרונים סבורים ששיטת התמיכות מעודדת גם את התופעות הבאות: "הפקת מחזות ישראליים חדשים" (56%), "קיום הרצות באיזורים המרוחקים מתל אביב" (54%) ו"מתן במה להפקות פרינג'" (44%).

שיעור יחסית נמוך מבין מנהלי התיאטרונים סבורים כי התבחינים מעודדים את קיומן של התופעות הבאות: "שילוב שחקנים צעירים בהפקות" (29%), "הגעה לקהלים חדשים" (20%) ו"הפקת מחזה באיכות אמנותית גבוהה" (12%).

לוח מס' 2 - הערכת השפעת התבחינים על הפעילות: מנהלי תיאטרונים

מס"ד	תחומי פעילות	השיטה מעודדת את הפעילות
1	הגדלת מספר ההרצות של התיאטרונים	92%
2	הגדלת מספר ההפקות של התיאטרונים	83%
3	תחרות בין תיאטרונים	80%
4	הפקת מחזות מסחריים	79%
5	הפקת מחזות זמר	64%
6	הפקת מחזות ישראלים חדשים	56%
7	קיום הרצות באיזורים המרוחקים מתל אביב	54%
8	מתן במה להפקות פרינג'	44%
9	הפקת מחזות מתורגמים	36%
10	קופרודוקציות בין תיאטרונים	36%
11	קיום פעילויות התורמות לקהילה	33%
12	שילוב שחקנים צעירים בהפקות	29%
13	שיווק הפקות פרינג' לקהל המנויים	24%
14	הגעה לקהלים חדשים	20%
15	העשרה מקצועית וסדנאות ליוצרים ומבצעים	20%
16	קיום פעילות בחו"ל	13%
17	העלאת מחזות של מחזאים צעירים	12%
18	הפקת מחזה באיכות אמנותית גבוהה	12%

2.2 מוסיקה

רשימה דומה של פעילויות (אך מותאמת לתחום המוסיקה) הוצגה בפני מנהלי גופי מוסיקה.

שלושה רבעים (75%) מבין מנהלי גופים כליים סבורים שהתבחינים ושיטת חלוקת התמיכות מעודדים בעיקר את "הגדלת מספר הקונצרטים" וכשני שלישים (67%) סבורים כי הם מעודדים "שילוב אמנים ישראליים".

58% סבורים כי התבחינים מעודדים "הקפדה על רמת ביצוע גבוהה ו"קיום קונצרטים באזורים המרוחקים מתל אביב", ו-55% סבורים כי התבחינים מעודדים "תחרות בין גופים כליים".

מחצית (50%) מבין מנהלי גופים מוסיקליים סבורים כי התבחינים מעודדים את התופעות הבאות: "ביצוע יצירות ישראליות", "שילוב אמנים ישראליים צעירים" ו"קיום קונצרטים באזורים המרוחקים מתל אביב".

התחומים הפחות מושפעים מן התבחינים הם: "ביצוע יצירות ממיטב הרפרטואר הקלאסי המערבי" (9%), "ביצוע מוסיקה עכשווית" (0%) ו"קופרודוקציה בין תזמורות" (0%).

לוח מס' 3 - הערכת השפעת התבחינים על הפעילות: מנהלי גופים מוסקליים

מס"ד	תחומי פעילות	השיטה מעודדת את הפעילות
1	הגדלת מספר הקונצרטים	75%
2	שילוב אמנים ישראליים	67%
3	הקפדה על רמת ביצוע גבוהה	58%
4	קיום קונצרטים באזורים המרוחקים מתל אביב	58%
5	ביצוע יצירות ישראליות	50%
6	תחרות בין גופים כלליים	55%
7	שילוב אמנים ישראליים צעירים (סולנים, מנצחים)	50%
8	קיום פעילויות התורמות לקהילה	50%
9	הגדלת מספר ההפקות של הגופים הכלליים	42%
10	ביצוע יצירות עם מקהלות	36%
11	פנייה לקהל צעיר	25%
12	ביצוע יצירות מסגנונות אחרים	25%
13	קיום פעילות בחו"ל	17%
14	עיבודים תזמורתיים של שירים	17%
15	ביצוע יצירות ממיטב הרפרטואר "הקלאסי המערבי"	9%
16	קופרודוקציות בין תזמורות	0%
17	ביצוע של מוסיקה עכשווית	0%

2.3. מחול

מנהלי גופי מחול סבורים כי התבחינים מעודדים בראש ובראשונה "הפקת יצירות חדשות מקוריות" (100%) ו"הפקת יצירות מסחריות" (100%). כמו כן, כמעט כל המנהלים סבורים כי התבחינים מעודדים "הגדלת מספר ההפקות" (88%) ו"הגדלת מספר ההרצות" (88%). שלושה רבעים (75%) סבורים כי התבחינים מעודדים "הגעה לקהלים חדשים" ו"קיום הרצות באיזורים המרוחקים מתל אביב".

התחומים הנתפסים כפחות מושפעים מן התבחינים הם: "הפקת יצירה באיכות אמנותית גבוהה" (13%), "הפקת יצירות מהרפרטואר העולמי" (0%), "קופרודוקציות עם להקות בארץ" (0%) ובחו"ל (0%).

לוח מס' 4 - הערכת השפעת התבחינים על הפעילות: מנהלי להקות מחול

מס"ד	תחומי פעילות	השיטה מעודדת את הפעילות
1	הפקת יצירות חדשות ומקוריות	100%
2	הפקת יצירות מסחריות	100%
3	הגדלת מספר ההפקות של הלהקות	88%
4	הגדלת מספר ההרצות של הלהקות	88%
5	הגעה לקהלים חדשים	75%
6	קיום הרצות באיזורים המרוחקים מתל אביב	75%
7	שילוב רקדנים צעירים בהפקות	63%
8	הפקת יצירות של יוצרים צעירים במחול	63%
9	קיום פעילויות התורמות לקהילה	63%
10	קיום העשרה מקצועית וסדנאות ליוצרים ומבצעים	63%
11	תחרות בין הלהקות	50%
12	קיום פעילות בחו"ל	38%
13	מתן במה להפקות פרינג'	25%
14	הפקת יצירה באיכות אמנותית גבוהה	13%
15	שיווק הפקות פרינג' לקהל הרחב	13%
16	הפקת יצירות מרפרטואר עולמי	0%
17	קופרודוקציות עם להקות בארץ	0%
18	קופרודוקציות עם להקות בחו"ל	0%

2.4. השוואה בין התחומים

כאמור, רשימת תחומי פעילות שהוצגה בפני מנהלי הגופים בתחומים השונים היתה מותאמת לכל תחום, אך 12 פעילויות היו משותפות לכל שלושת התחומים. בלוח הבא מוצגים הממצאים המשותפים.

לוח מס' 5 - השפעת התבחינים על פעילויות שונות: השוואה בין תחומים

מס'ד	תחומי פעילות	תיאטרון	מוסיקה	מחול
1	הגדלת מספר ההרצות/הקונצרטים	92%	75%	88%
2	הגדלת מספר ההפקות	83%	42%	88%
3	תחרות בין הגופים	80%	55%	50%
4	הפקת יצירות ישראליות (חדשות)	56%	50%	100%
5	הפקת יצירות מסחריות	79%	-	100%
6	קיום הרצות באזורים המרוחקים מתל אביב	54%	58%	75%
7	קופרודוקציות בין גופים	36%	0%	0%
8	קיום פעילויות התורמות לקהילה	33%	50%	63%
9	שילוב מבצעים צעירים	29%	50%	63%
10	הגעה לקהלים חדשים/פניה לקהל צעיר	20%	25%	75%
11	הפקה/ביצוע של יצירות באיכות אמנותית גבוהה	12%	58%	13%
12	קיום פעילות בחו"ל	13%	17%	38%

רק בשלושה מבין 12 התחומים קיים דמיון בין התחומים (הגדלת מספר ההרצות/הקונצרטים, הפקת יצירות מסחריות וקיום הרצות באזורים המרוחקים מתל אביב).

מנהלי גופי מוסיקה (58%), הרבה יותר מאחרים (12%-13%), סבורים כי התבחינים מעודדים איכות ("הפקה/ביצוע של יצירות באיכות אמנותית גבוהה").

כמו כן, מנהלי גופי מוסיקה (42%), הרבה פחות ממנהלי הגופים בתחומים האחרים (83%-88%), סבורים כי התבחינים "מעודדים הגדלת מספר ההפקות".

מנהלי התיאטרונים הרבה יותר מאחרים סבורים כי התבחינים מגבירים את התחרות בין הגופים (80% לעומת 55%), ובד בבד מעודדים קופרודוקציות בין גופים (36% לעומת 0%).

כמו כן, מנהלי התיאטרונים סבורים הרבה פחות מאחרים (33% לעומת 50%-63%) שהתבחינים מעודדים קיום פעילויות התורמות לקהילה.

מנהלי גופי מחול הרבה יותר מאחרים סבורים כי התבחינים מעודדים:

- הפקת יצירות ישראליות (100% לעומת 56%-ו-50%)
- שילוב מבצעים צעירים (63% לעומת 50% במוסיקה ו-29% בתיאטרון)
- הגעה לקהל חדש (75% לעומת 20%-ו-25%) וקיום פעילות בחו"ל (38% לעומת 13%-ו-17%).

3. המשקל הרצוי לתבחינים

גובה התמיכה לכל גוף נקבע על ידי מתן ניקוד במספר משתנים המודדים היבטים כמותיים ואיכותיים של פעילות הגופים. משתנים אלו דומים בכל שלושת התחומים, עם הבדלים ודגשים ייחודיים לכל תחום. למשל בתחום התיאטרון ניתן ניקוד ל-11 משתנים, כגון: כמות הפקות, כמות הרצות, מורכבות הפקה וכד'. בתחום המוסיקה ניתן ניקוד ל-12 משתנים, כגון: מספר קונצרטים, רמת ביצוע ומספר נגנים. בתחום המחול 10 משתנים מזכים בניקוד, כגון: הכנסות עצמיות, מספר הרצות, כמות הפקות, מוניטין בינלאומי וכד'.

מנהלי מוסדות תרבות הנתמכים על פי התבחינים התבקשו להביע את דעתם לגבי המשקל הרצוי שיש לתת לכל אחד מן המשתנים בתבחינים. למנהלי כל תחום הוצגה רשימת כל המשתנים המזכים בניקוד, וליד כל משתנה הופיע המשקל (באחוזים) הניתן לאותו משתנה על פי התבחינים. המנהלים התבקשו לרשום מהו המשקל שיש לפי דעתם לתת לאותו משתנה. בנוסף הם התבקשו להציע משתנים נוספים, אשר לפי דעתם יש להתחשב בהם במתן ניקוד.

3.1. תיאטרון

בלוח הבא ניתן לראות את המשקל הרצוי הממוצע שלדעת מנהלי התיאטרונים יש לתת לכל משתנה.

לוח מס' 6 – המשתנים בתבחיני תיאטרון: המשקל הנוכחי לעומת המשקל הרצוי

מס'ד	שם המשתנה	המשקל הנוכחי	המשקל הרצוי
1	כמות ההפקות	25%	19%
2	כמות ההרצות	20%	15%
3	רפרטואר	9%	11%
4	מורכבות ההפקה	6%	11%
5	מיקום ההרצות	8%	8%
6	עידוד יוצרים בתחילת דרכם	5%	8%
7	וותק	6%	7%
8	מיקום התיאטרון	4%	6%
9	תרומה לקהילה וחינוך לתיאטרון	5%	6%
10	עידוד הפקות פרינג'	5%	5%
11	ייחוד לשוני	7%	5%
	סה"כ	100%	100%

מן הממצאים שבלוח ניתן לראות שבמספר משתנים הניקוד הרצוי שונה מן הניקוד הנוכחי. מנהלי התיאטרונים העניקו, בממוצע, משקל של 34% למשתנה כמות הפקות וכמות הרצות במקום 45% כיום: 19% לכמות ההפקות במקום 25% ו-15% לכמות ההרצות במקום 20%.

מנהלי התיאטרונים היו מגדילים את משקלם של משתני איכות: הם היו כמעט מכפילים את המשקל של משתנה מורכבות ההפקה (11% במקום 6% כיום), והיו מעלים את המשקל של הרפרטואר מ-9% ל-11%.

בנוסף לכך, חלק ממנהלי תיאטרונים הציעו להוסיף משתנים חדשים לרשימת המשתנים המזכים בניקוד:

1. העזה וחדשנות אמנותית
2. ייחוד ובידול אמנותי
3. מינהל תקין
4. עידוד מחזאות ישראלית
5. שמירה על מסגרת תקציבית
6. קשרי חוץ והפקות עם גורמים מחו"ל
7. עידוד הצגות תיאטרוני הפריפריה בת"א
8. עידוד גיוון באולמות
9. הכשרת מנהלים

3.2. מוסיקה

בלוח הבא ניתן לראות את המשקל הרצוי הממוצע שלדעת מנהלי הגופים המוסיקליים יש לתת לכל משתנה.

לוח מס' 7: המשתנים בתבחיני מוסיקה: המשקל הנוכחי לעומת המשקל הרצוי

מס'ד	שם המשתנה	המשקל הנוכחי	המשקל הרצוי
1	מספר הקונצרטים	18%	17%
2	רמת הביצוע	15%	14%
3	מספר הנגנים	12%	11%
4	הכנסות עצמיות	9%	11%
5	עידוד יצירה ישראלית	6%	7%
6	מבצעים ישראליים	6%	7%
7	תרומה לקהילה וחינוך למוסיקה	5%	7%
8	מיקום הקונצרטים	8%	7%
9	מספר תוכניות חדשות	5%	6%
10	מספר הפעולות	5%	5%
11	מיקום גיאוגרפי	7%	4%
12	הייחוד המוסיקלי	4%	4%
	סה"כ	100%	100%

כמעט בכל המשתנים, מנהלי הגופים המוסיקליים תומכים במשקל הניתן כיום. רק בשני משתנים נמצאים פערים של 2%, הכנסות עצמיות – 11% משקל רצוי במקום 9% בתבחינים כיום, ובמשתנה תרומה לקהילה – 7% במקום 5%. רק במשתנה אחד – מיקום גיאוגרפי – נמצא פער של 3% - משקל רצוי של 4% במקום 7% כיום. כמו כן, כמה ממנהלי הגופים המוסיקליים הציעו להוסיף משתנים חדשים לרשימת המשתנים המזכים בניקוד:

1. תכנים ישראליים
2. מוסיקה יהודית מיוחדת
3. היחס בין מס' הקונצרטים לגודל הצוות המשרדי
4. קונצרטים בחו"ל

3.3. מחול

בלוח הבא ניתן לראות את המשקל הרצוי הממוצע שלדעת מנהלי גופי המחול יש לתת לכל משתנה.

לוח מס' 8: המשתנים בתבחיני מחול: המשקל הנוכחי לעומת המשקל הרצוי

מס'ד	שם המשתנה	המשקל הנוכחי	המשקל הרצוי
1	הכנסות עצמיות	20%	20%
2	מספר ההרצות	17%	19%
3	כמות ההפקות	17%	13%
4	פעילות מקצועית	8%	9%
5	מיקום ההרצות	9%	9%
6	רווחת רקדנים	10%	8%
7	תרומה לקהילה וחינוך למחול	6%	7%
8	מיקום גיאוגרפי	5%	6%
9	מוניטין בינלאומי	4%	5%
10	עידוד יוצרים צעירים ורקדנים	4%	4%
	סה"כ	100%	100%

גם בתחום המחול הניקוד שהוצע על ידי מנהלי גופי מחול היה קרוב מאוד ($\pm 1\%$) לניקוד הנוכחי, למעט בשלושה משתנים. המנהלים היו מצמצמים את המשקל של משתנה כמות ההפקות מ-17% כיום ל-13%, וכן היו מצמצמים את המשקל של "רווחת רקדנים" מ-10% ל-8%. במקביל היו מעלים את המשקל של "מספר ההרצות" מ-17% ל-19%.

בנוסף לכך, היו מנהלי להקות מחול שהציעו להוסיף משתנים חדשים לרשימת המשתנים המזכים בניקוד:

1. רמה אמנותית
2. איכות יצירתית וביצועית
3. תשלום לרקדנים עבור חזרות והופעות
4. שיתופי פעולה עם גורמים מתחומים אחרים
5. ותק רקדנים פעילים

החלק האיכותני

בחלק זה של הדו"ח מוצגים נתונים שנאספו בשיטה איכותנית. מלבד התשובות לשאלות הסגורות (שהוצגו בחלק הקודם) התבקשו המנהלים להביע את דעותיהם גם במלל חופשי. בפניהם הוצגה שאלה בנוסח זה:

"לכל שיטה של מתן תמיכות לגופי תרבות ישנם יתרונות וחסרונות. נא לפרט מהם לדעתכם היתרונות והחסרונות של השיטה הנהוגה כיום למתן תמיכות לתיאטרונים, ואם לדעתכם יש צורך בשיפור השיטה כיצד ניתן לעשות זאת."

תשובותיהם מוצגות, לפי התחומים, ב- 3 קטגוריות עיקריות:

1. מהם יתרונות השיטה?
2. מהם חסרונות השיטה?
3. אם לפי דעתכם יש לשפר את השיטה, נא לפרט כיצד ניתן לעשות זאת.

בסעיפים הבאים יוצגו דברי המשיבים, כלשונם, תוך סיווגם לקטגוריות שונות על פי תוכנם.

1. תחום התיאטרון

1.1 יתרונות השיטה

יתרונות השיטה כפי שפורטו על ידי מנהלי התיאטרונים סווגו לארבע קטגוריות כפי שמוצגות להלן. בכל קטגוריה דברי המנהלים מובאים כלשונם (באותיות נטיות) בליווי הקדמה קצרה.

1. שקיפות ושוויוניות

המנהלים מציינים את השיטה לחיוב בכך שהיא מגבירה שקיפות ושוויוניות בחלוקת התמיכות. מתוך ההערות שנכתבו בנושא זה ניתן להבחין בדגשים על מספר היבטים שונים.

היו מנהלים שהדגישו את המדידה האובייקטיבית של פעילות הגופים:

- נמדדת ברובה בצורה אובייקטיבית

- אובייקטיביות מספרית

מנהלים אחרים ציינו שהשיטה מצליחה למדוד בצורה מהימנה את הפעילות האמיתית של הגופים:

- מתגמלת עשייה ופעילות

- משקפת פעילות אמיתית של הגופים

המנהלים מייחסים חשיבות לשקיפות ולשוויוניות שלדעתם השיטה מבטיחה. צוין בהערכה שהשיטה מבטיחה תמיכה לפי אמות מידה ענייניות ולא לפי מידת הקירבה של הגופים הנתמכים לגורמים המחלקים את התמיכה.

- הקריטריונים יוצרים שוויוניות בין הגופים הנתמכים. הכסף מחולק לפי

קריטריונים ולא לבעלי השפעה או מקורבים.

- השיטה שואפת לשקיפות ושליטה בחלוקת כספי ציבור. אינה נתונה לגחמה

ולשרירות ליבו של אדם זה או אחר, מספקת כלים לבקרה אחר ביצוע התבחינים.

- מדידה שקופה ברוב הפרמטרים

2. הגדלת היקף פעילות

השיטה הקיימת נתפסת כשיטה המעודדת את הגדלת היקף הפעילות. בעיני רבים מאפיין זה נתפס כנקודת תורפה של השיטה, אך היו מספר מנהלים שראו גם יתרונות בהגדלת פעילות התיאטרונים.

- שיטה זו מעודדת את התיאטרון להריץ יותר את הפקותיו במחיר שגם תושבים

מעוטי יכולת יכולים לצפות בהצגות.

- הבטחת רצף הפעילות של התיאטרון

3. העדפה מגזרית

מספר מנהלים ראו חיוב בכך שהתבחינים מעודדים עשייה אמנותית במגזרים מסוימים, כגון בקרב עולים ויוצרים צעירים.

- התמיכה לאמנים עולים, דוברי שפת אם אחרת, מייצגת נכון את החברה הפלורליסטית והרב תרבותית בה אנו חיים.
- השיטה בהחלט מעודדת יוצרים צעירים בתחילת דרכם, דבר התורם לרעננות וחדשנות ההפקות.

4. שיפור הרמה המקצועית

לדעת חלק ממנהלי התיאטרונים שיטת חלוקת התמיכות הנהוגה היום משפרת את הרמה המקצועית של התיאטרונים בהיבטים שונים.

- מקדמת את התיאטרון מבחינה מקצועית
- מציבה אתגר לתיאטרון מול תיאטראות אחרים
- השיטה מאפשרת התפתחות עצומה של התיאטראות בכך שייכנס יותר כסף למעגל התרבות ולקידום יצירה חדשה וחדשנית.

1.2 חסרונות השיטה

מנהלי התיאטרונים הביעו ביקורת רבה ביחס לשיטת חלוקת התמיכות. להלן ההערות שנכתבו בחלוקה למספר קבוצות.

1. העדפת יתר של משתנה כמות הפעילות

התחום שזכה לביקורות הרבות ביותר הוא משקלם של משתני כמות הפעילות, שלדעת מנהלים רבים הוא גבוה מדי. בשל ריבוי ההערות בקבוצה זו, הן חולקו למספר קבוצות משנה.

כמות על חשבון האיכות – מספר מנהלים ציינו שהשיטה מדגישה את "כמות הפעילות" יתר על המידה על חשבון ה"איכות".

- השיטה מעודדת כמות ולא איכות.
- לא ניתן משקל מספיק גדול לבחינת איכות וטיב ההפקות.
- השיטה מעודדת הגדלת מספר ההרצות ובעצם גורמת להגדלת ההיצע המסחרי של ההפקות.
- הקריטריונים מעודדים ייצור כמותי ולא איכותי וגורמים לרמה אמנותית נמוכה.
- השיטה מעודדת הפקות מסחריות בגלל המשקל הגבוה יחסית של המשתנים הכמותיים.
- השיטה מעודדת בינוניות ביצירה, יצירת הפקות לקהל כמה שיותר רחב, במקום לתמוך ביצירות ייחודיות ואיכותיות יותר שאינן מסחריות.

תחרותיות - בצד הפגיעה באיכות, היו מנהלים שהצביעו על תחרותיות יתר בין התיאטרונים, כתופעת לוואי שלילית של הדגשת כמות הפעילות.

- השיטה מאלצת את התיאטרונים להגדיל את כמות ההרצות ובכך יוצרת תחרות בלתי מרוסנת ביניהם אשר מביאה אותם אל מחוזות לא רצויים.

פגיעה כלכלית - הושמעו דעות שהדגשת הכמות עלולה לפגוע בתיאטרונים במישור הכלכלי.

- הגדלת כמות ההרצות בצורה לא מרוסנת הינה סיכון ליציבותם הכלכלית של התיאטרונים בכך שמביאה את התיאטרונים להריץ הפקות מפסידות.
- גורמת להוצאת משאבים גדולה ביותר בתחום ההפקה כשאורך חייה קצר יחסית.
- משתנה הערכה כמותית של ההפקות החדשות יוצר מן הסתם כמות הפקות מוגזמת בהתייחס לכמות קהל הצופים שבארצנו.

פגיעה בשיקולים מקצועיים – העדפת יתר של כמות פוגעת לדעת מנהלים אחדים בשיקולים המקצועיים של התיאטרון בבניית הרפרטואר.

- השיטה הקיימת מעודדת הגדלה של מספר הפקות לכל תיאטרון, דבר הגורם להיצע גדול מאוד בשוק, להורדתן של הפקות "ישנות" טובות והצגתן של הפקות חדשות במקומן.
- הלחץ על כמות ההפקות השנתית יוצר לעיתים מרוץ לא סביר. לא מספיקים לתת הזדמנות לרוץ להפקות של השנה הקודמת, שכבר צריך להקדיש זמן ומשאבים להפקות חדשות (וזאת בעיקר לגבי תיאטרון שאין לו אולם משלו, ותלוי בקניינים). כך נוצר האבסורד שהצגות שיש להן פוטנציאל לרוץ לא מקבלות הזדמנות נאותה, כי התיאטרון עסוק בהפקות החדשות.
- אין לבחון הצלחות תיאטרוניות רק על פי פרמטר של כמות הרצות. לעיתים טוב לה להצגה איכותית שתרוץ מעט פעמים.
- מספר הרצות הינו קריטריון בעייתי שאינו משקף בהכרח איכות אמנותית/הצלחה/הצדקה לתמיכה. לעיתים מתקיימת הצגה (הרצה) כשבקהל מצויים 10 צופים. לעיתים קיומה של סיטואציה כזו הינה חלק מקונספט אמנותי, לעיתים כנגזרות של מבנה החלל או העיצוב שנעשה בו. המצב דינמי מאוד ותלוי יוצר. לעיתים הצגות איכותיות, מוקפדות, מינימליסטיות ומורכבות אינן שורדות 20 הרצות. האם אין מקום לתמוך בהן? ואולי דווקא כן? כי רק כך מחנכים קהל ומעצבים את טעמו. פשרה אמנותית ואמירות רדודות מריצות הצגות 500 פעם. האם בהן נתמוך?
- אינה מאפשרת שיקול דעת, תיקון טעויות וויסות משאבים מעבר לבחינה של הנתונים והמספרים בלבד

2. **הסטת דגש מאמנות לאדמיניסטרציה**

היו מנהלים שציינו שהתבחינים מסיטים את הדגש מעשייה אמנותית לאדמיניסטרציה. בכך גובר כוחם של אנשי מינהל בתיאטרון על חשבון העוסקים באמנות.

- השיטה נותנת בידי המנכ"ל או האדמיניסטרטור כלים מדידים ונוקשים לכבול את ידיו של המנהל האמנותי.

- "מקבעת" את האמנות ומרסנת את חדוות היצירה
- השיווק הפך למחלקה המושקעת ביותר בתיאטרון.
- בכל מקום אפשרי מנהלים עושים "קומבינות", מצרפים בכוח אמנים ויוצרים בכדי לקבל עוד ניקוד, עושים הפקות קטנות יותר כדי למכור יותר.

3. העדפה מגזרית

נשמעו טענות שהשיטה מעדיפה יתר על המידה תיאטרונים מסוג מסוים על חשבון תיאטרונים אחרים. בין השאר, הועלו טענות נגד העדפת התיאטרונים הגדולים על חשבון הקטנים, הותיקים על חשבון החדשים, הרפרטוארים על חשבון העצמאיים, הייחודיים על חשבון היתר. במקביל הועלתה טענה הפוכה להפליה לרעה של הייחודיים.

- מראש היתרון הוא לתיאטראות גדולים (יתרון לגודל).
- השיטה תומכת בעיקר בגופים הותיקים והגדולים, ומעודדת במישרין ובעקיפין את המסחור לתוך הגופים הנתמכים. השיווק האגרסיבי הפך למילת מפתח, בזמן שהגופים הקטנים והחדשים יותר נשארים ללא סיכוי להתמודד ולעמוד בתנאי התחרות של השוק.
- קיימת חלוקה לא מאוזנת וחסרת פרופורציה בין המשאבים המופנים לתיאטראות הרפרטואריים השבעים, לבין המשאבים המופנים לעידוד יצירה עצמית, לתיאטרון ניסיוני, לטיפוח דורות חדשים של יוצרים, לרענון הרפרטואר. התבחינים מגבילים מאוד את יכולתו של היוצר החדשן, המנסה ליצור שפה תיאטרונית ייחודית בעיקר בנסותו להתייחס לחללים אלטרנטיביים.
- שיעור התמיכה נקבע לפי מקדם שהוא לא הגיוני ואינו הוגן.
- השיטה מפלה לרעה את הקבוצות שאין בהן "חשיבות פוליטית" כגון קבוצות שאין להן ייחוד לשוני, אתני או גופני כלשהו.
- גופים ייחודיים נפגעים.
- השיטה אינה מאפשרת לקבוצות קטנות אך ותיקות בשטח להחזיק במבנה כלשהו, אפילו מבנה לחזרות בלבד.
- מקבעת מצב קיים, כמעט ללא אפשרות לגידול והתפתחות. כמעט ואינה מאפשרת לתיאטרון ברמה מסוימת לקפוץ מדרגה, לדוגמה מתיאטרון "בינוני" לתיאטרון "גדול". מה שהיה הוא שיהיה.
- השיטה לא לוקחת בחשבון מצבים מיוחדים של תיאטרון כגון חוסר באולמות המחייב שכירת אולמות.
- שיטת הניקוד של מורכבות ההפקה על פי שיעור ההפקות המורכבות מתוך כלל ההפקות יוצרת עיוות בין תיאטרון קטן לתיאטרון גדול.
- בתיאטרונים ילדים קשה מאוד לעודד את הפרינג' ועדיין זה קריטריון משפיע, כמות ההפקות לתיאטרון ילדים גדול היא עצומה.
- בתיאטרונים ילדים גדולים ובינוניים המחזור מנותק מהמציאות ומסכן את הרמה האמנותית.

4. שמרנות ואחידות

הועלו טענות שהשיטה מגבירה שמרנות ודוחפת לאחידות בין תיאטרונים במקום לעודד

יצירתיות וייחודיות.

- השיטה מעודדת השטחה של הבדלי הזהות האמנותית בין התיאטראות, כך שקשה כבר להבחין ביניהם – רובם מתפקדים באופן קונפורמי ושמרני ללא שום חתירה לתו היכר אמנותי נבדל.
- השיטה מעודדת שמרנות אמנותית וחשש מהעזה.
- לא מספקת תמריצים לפריצות דרך אמנותיות.
- מעקרת הלכה למעשה את היסוד היצירתי בתיאטרון שחייב לעמוד בבסיסו של כל תיאטרון: חזון אמנותי ייחודי ושיתוף פעולה חד פעמי, בכל יצירה מחדש, ולא הליכה בתלם ע"פ פרמטרים שהותוו מראש.
- משתנה הרפרטואר – יוצר טשטוש בין התיאטרונים בכך שכל התיאטרונים רוצים לעמוד בדרישות משתנה זה.
- התבחינים מכניסים את כל היוצרים לאותו סד ולאותם קריטריונים ובהכרח משפיעים על מרחב היצירה ואפשרויותיה.
- משמרת מצב קיים, לא מאפשרת דינמיקה של הצטיינות בשום תחום ומונעת העברת מוקד העניין מתיאטרון לתיאטרון.
- כמעט ואין משמעות למורכבות הפקה, ייחודיות, אין עידוד למחזות מקוריים ובכלל למקוריות.

5. צירוף גופים חדשים

הועלו טענות שהשיטה מאפשרת לגופים חדשים להצטרף למעגל הגופים הנתמכים, על

חשבון הגופים הותיקים. בכך, אותה עוגה מתחלקת כל שנה בין מספר גדול יותר של

גופים.

- חסמי כניסה נמוכים, מאפשרים כניסה של גופים חדשים, ללא דאגה לתוספת תקציב. כך נוצר מצב של פיזור רב מדי של תקציב הולך וקטן.
- רף הכניסה לתקנת קבוצות תיאטרון נמוך מדי וגורם לכניסת קבוצות רבות מדי למעגל התקצוב.
- הקריטריונים גורמים לכך שנכנסים עוד גורמים מתוקצבים העומדים בקריטריונים ללא הגדלת התקציב – דבר שגורם לירידה בתקצוב של הגורמים הותיקים ולמניעת התפתחותם.
- כל קבוצה שפועלת בשטח מעל 3 שנים יכולה לקבל תמיכה (לא משנה מה איכות ההפקות שהם יוצרים), ותמיכה זו נלקחת מקבוצות ותיקות יותר (גם לא משנה מה איכות העבודה שלהן).
- השיטה מעודדת את התיאטראות הקטנים לשאוף להפוך לתיאטרון רפרטוארי, שזאת לאו דווקא המטרה של תיאטרון פרינג'.

6. חוסר אובייקטיביות ביישום משתני איכות

הושמעו טענות על כך שהניקוד במשתני איכות ניתן בצורה לא מספיק אובייקטיבית ולא מספיק שקופה.

- חוסר שקיפות – החלטות המדור לתיאטרון בדבר הסיבות לניקוד הניתן בפרמטרים האיכותיים לא מובאות לידיעת התיאטרון. כתוצאה מכך, לא ניתן ללמוד ולהשתפר.
- ועדה של 6 חברים אחראית לחלוקה של 28% מסך התקציב, קיים חשש לחוסר אובייקטיביות והשפעות בלתי ניתנות לנטרול של טעם אישי.

7. מורכבות יתר של שיטת הניקוד

הועלתה טענה ששיטת הניקוד מסובכת ולא מובנת.

- השיטה מבוססת על מנגנון חשבונאי מסובך ואינו מובן כמעט, ובלתי אפשרי לבדוק בעבודה מסודרת כדאיות של פעילות אמנותית כלשהי.

8. שונות

מלבד החסרונות שסוכם בשבעת הסעיפים שלעיל, הועלו עוד מספר הסתייגויות בנושאים שונים ומגוונים, המוצגים להלן כלשונם.

- גובה התמיכה השנתית והתמיכות האחרות איננו ידוע כמעט עד אמצע השנה, דבר המקשה על ההתנהלות השוטפת.
- השיטה אינה מעודדת אולמות תיאטרון ומרכזי פרינג' לארח קבוצות תיאטרון נתמכות.
- החשיבות הגדולה וההשקעה המרובה הנדרשת על מנת להציג חומרים ישראלים בחו"ל אינן באות לידי ביטוי בקריטריונים הקיימים.
- עלות ההפקה – השיטה כיום לא לוקחת בחשבון את גודל ההשקעה של התיאטרונים בהפקותיהם ובכך יוצרת פגיעה ביצירה ובמרכיבים האמנותיים של ההפקה. לא הגיוני שהפקה יקרה והפקה זולה בעלות אותה כמות משתתפים תקבלנה אותו ניקוד.
- אין משמעות לעידוד אמנים צעירים וקליטתם בתיאטרונים.
- מנגנון חישוב ההקצבה לאחר תמיכת מקורות אחרים יוצר בחלק מהגופים פגיעה כפולה (ומגדל מתגמל גם אם אין עשייה). במידה ותמיכת מקורות אחרים אינה מספקת המנגנון מפחית את סכום התמיכה של המדינה ויוצר פגיעה כפולה: גם תמיכה עירונית נמוכה וגם קיצוץ כתוצאה מכך בתמיכת המדינה.
- מתגמלת מוסדות במקום לתגמל אמנים
- אין התייחסות לאופי הצרכנים במגזרים שונים.
- השיטה אינה מתחשבת בתשתיות הקיימות ובמצב הסוציו-אקונומי

1.3 הצעות לשיפור

בנוסף לפירוט יתרונות וחסרונות השיטה, מנהלי התיאטרונים התבקשו להציע הצעות לשיפור התבחינים ולשיטה לחלוקת התמיכות. תשובותיהם מסווגות להלן למספר תחומים. בהצגת ההצעות שלהלן, נכללו רק הצעות קונקרטיות לשינוי ולא נכללו רעיונות כלליים דומים לאלה שהוצגו כבר בסעיפים הקודמים.

1. הגבלת היקף פעילות

הוצעו מספר הצעות להטלת מגבלות שמטרתן להקטין את היקף הפעילות, למשל הגבלת מספר ההפקות וההרצות המזכות בניקוד, או הגבלת היקף כוח האדם הניהולי המועסק בתיאטרונים.

- להגדיל את כמות ההפקות במשתנה זה ל-11 הפקות בשנה. כמות זו משקפת את היכולת הכמותית נכון להיום של התיאטרונים הגדולים.
- להגביל את כמות ההרצות בשנה ל-1,200 הרצות.
- הנגזרת של כמות הפקות וכמות הרצות מחייבת העסקת כוח אדם רב בתיאטרון. כך נוצר מצב בו אחוז המועסקים בצד 'המנגנון' עולה על העוסקים ביצירה. (שלא לדבר על מחלקות השיווק, טלמרקטינג, מכירות, מנויים, הנה"ח, מזכירות, קלדניות...) המשאבים הכספיים מתכלים בתפעול המנגנונים המנופחים תחת להפנותם, באיזון נכון, ליצירה. יש להגביל את מכסת התקנים להעסקת עובדי מנגנון. הוא תופח ובלתי הפיך. לא ניתן לפטר עובד.
- להקטין את סף-המינימום לכמות הפקות, ולהגדיל משמעותית את הניקוד למי שעושה מעבר לו. למשל לגבי תיאטרון קטן, להסתפק בהפקה אחת ולהעניק ניקוד גבוה לשתיים או שלוש. מעבר לכך, חייבת להיות גם גמישות ושיקול-דעת, כי לא כל התיאטרונים דומים וקריטריונים אחידים אינם יכולים להיות הוגנים בהכרח.
- יצירת הבדל בניקוד בין הפקות מסחריות להפקות מורכבות יותר מבחינה איכותית – יש לתת ניקוד רב יותר להצגות מורכבות יותר מבחינה איכותית ורפרטוארית מאשר להצגות מסחריות.
- להגביל באופן דרסטי את הפעילות המסחרית של התיאטראות הגדולים, ולא לקבל את התירוץ של איזון הקופה מהכנסות. מחזמרים וקומדיות מסחריות בתיאטרון רפרטוארי עם כוכבי בידור וטלוויזיה הם נזק בלתי הפיך לתיאטרון לטווח הארוך.
- להגדיל באופן משמעותי את סעיף התמיכה בפרסום והשיווק של הגופים הקטנים.

2. שקיפות ושוויוניות

הוצעו מספר הצעות לשיפור השקיפות והשוויוניות בחלוקת התמיכות.

- ליישום אמין של הקריטריונים יש לדאוג לשקיפות מלאה בדיוני האיכות!
- להביא החלטות המדור לתיאטרון בדבר הניקוד במשתנים האיכותיים והסיבות לגובה הניקוד לידיעת התיאטרונים.
- יש לפרק את קריטריוני האיכות לפרמטרים מדידים ומובנים על מנת לנסות לנטרל טעמים אישיים.
- יש להגדיל את הועדה בצורה משמעותית על מנת ליצור מדגם מייצג של כלל הטעמים באוכלוסיה.

- לחזק את המדור באנשי מקצוע מתחום התיאטרון שהאוטוריטה האמנותית שלהם אינה מוטלת בספק.
- לחייב את אנשי התיאטרון הבולטים לכהן ברוטציה כחברי המדור.
- יש לפשט ביותר את נוסחת החישוב ללא אופציות של סינונים שניים ושלישיים העושים רושם לתיקון עבור מקורבים.

3. העדפה נקודתית/מגזרית

מספר מנהלי תיאטרונים הציעו שינויים שונים בתבחינים על מנת להגדיל את התמיכה בתיאטרונים מסוימים.

- את התיאטרון הלאומי יש ליחד מיתר התיאטרונים ולהתייחס אליו כמו מוסדות לאומיים אחרים כגון: יד ושם, מוזיאון ישראל, התזמורת הפילהרמונית. לשם כך נדרש להעביר חוק תיאטרון לאומי אשר יקבע בין השאר את התמיכה הממשלתית בתיאטרון הלאומי ובכך ליצור יציבות כלכלית למוסד זה הנעדרת כיום בשל השפעת פעילות תיאטרונים אחרים על גובה התמיכה לתיאטרון.
- מן הראוי להתייחס למצב הסוציו-אקונומי בסקטורים השונים ובהתאם לבנות מכפילים שונים עם מקדם בטחון הולם במיוחד למגזר הערבי.
- צריך להתחשב בשיטה הקיימת בתיאטרון הראשון במגזר הערבי שנוסד בשנת 1968 שאין לו מקורות מימון כמו התיאטרונים העבריים.
- לנסות לתגמל תיאטראות המייצגים את התרבות ואת החברה שלנו בחו"ל.
- בנושא הייחוד הלשוני – לקבוע ע"פ שפת האם, או לחילופין להוריד את ההגבלה של 20 שנה.
- יש לפעול להגדלת התקציב עבור קבוצות תיאטרון, לא ניתן לשנות דבר ללא פעולה זו.
- להפחית כסף מהתיאטרונים הגדולים ולתמוך יותר בפרינג' ובתיאטרונים הילדים.
- להתייחס לילדים בדיוק כמו למבוגרים כצרכני תרבות.
- להגדיל באופן משמעותי את התמיכה בגופים קטנים אשר הוכיחו את עצמם ולא לחכות לגדילה הדרגתית אשר בסופו של חשבון שוכחת אותם ומעכבת את התפתחותם.
- להגדיר מחדש את המכפיל (מקדם קבוצתי) בצורה שלא תקפח את התיאטראות הקטנים מול הבינוניים והגדולים.

4. הגברת משקלם של משתני איכות

הוצעו הצעות שונות שמטרתן להגדיל את משקלם של משתני איכות.

- הוספת פרמטר של בידול וייחוד אמנותי – יש לשנות את פרמטר הפרפרטואר לפרמטר בידול וייחוד אמנותי – יצירת פרמטר לבידול בין תיאטרון לתיאטרון. כיום ההבדלים בין התיאטרונים הולכים ומטשטשים כתוצאה מן התבחינים. מטרת הפרמטר ליצור בידול בסגנון האמנותי.
- מורכבות הפקתית – כדי ליצור ניקוד הוגן בין תיאטרון גדול לקטן יש לקבוע ניקוד לפי כמות הפקות מורכבות – 5 הפקות לתיאטרון גדול, ולא לנקד לפי שיעור הפקות מורכבות מתוך סך ההפקות.

- יש להגדיל את הניקוד להפקות מורכבות ואיכותיות.
- חייבת להיות חלוקה ברורה וחד משמעית בין תמיכה בתיאטרון רפרטוארי לבין האפשרות של תמיכה גם בתיאטרון מסחרי. אין ואסור לבלבל בין השניים.
- קשרי חוץ והפקות משותפות עם גורמים מחו"ל – יש להוסיף פרמטר נפרד שיעודד יצירת קשר עם תיאטרונים בינלאומיים מעבר לניקוד במסגרת כמות ההרצות. היות והמגמה הכללית היא להעלות את איכות התיאטרון אין ספק שאחד המדדים להצגות איכות הוא הזמנת הצגות לחו"ל. לראיה – תופעה זו הולכת וגדלה.
- בנוסף, נושא שיתופי פעולה עם גורמים מחו"ל – מן הראוי שיוזמות מסוג זה יקבלו ניקוד נפרד.
- לחייב את אמנות לעם לתמוך בהצגות קטנות יותר ללא כוכבים מהמדיה. לא לאפשר לאמנות לעם להיות תמיכה נוספת במסחריות של הגופים הגדולים.
- חובה לעודד פעילות של תיאטרונים קטנים יוצרים מחוץ לערים הגדולות. המרכז הוא אסון, ומתן תמריצים להצלחות מסחריות מעקר מכל וכל את רעיון התמיכה הציבורית בתרבות ובאמנות, שמטבען חותרות למצוינות ולא פונים למכנה המשותף הרחב ביותר והכלכלי ביותר. אלא אם כן מדובר בתקציבי משרד הבידור והשעשוע ולא בתקציבי משרד החינוך והתרבות.
- כשמדובר על ייחוד ומורכבות הפקתית, אני שואלת את עצמי מה נבדק. בעבודתנו, למשל, אין הרבה מורכבות חיצונית מבחינת פעולות תפאורה וכדומה, לעומת זאת אנחנו משקיעים אין סוף שעות עבודה מפרכות בפיתוח מורכבות העבודה במשחק כלומר הטכנולוגיה הפנימית המורכבת שמניעה את עבודת השחקן – ככלי עיקרי לפענוח הטקסט והעולם הבימתי. נראה לי חשוב מאוד לתת לכך ביטוי.
- כשמדובר בעבודה אקספרימנטלית – אני חשה שבקריטריונים יש לתת יותר ביטוי לפיתוח שפת במה ייחודית – שהרי לשם כך המדינה תומכת בקבוצות שמהוות מעין מעבדה לפיתוח טכניקות חדישות להבעה בימתית – ופחות למספר הרצות וכד'.
- לבחון שוב את המושג "תרומה לקהילה". פעילות תיאטרלית ברמה גבוהה מהווה תרומה לקהילה בפני עצמה, כל יצירה ספרותית איכותית שמעלים אותה על הבמה נושאת בתוכה מסר תרבותי/חינוכי/חברתי.
- לשים בתמיכות דגש ליצירות שהן פחות מסחריות ואינן מתחרות עם הטלוויזיה. ההפקות המסחריות נזקקות פחות בתמיכת המדינה, למשהו שהוא מסחרי יותר קל לגייס תורמים פרטיים וכן הן עצמן מביאות יותר הכנסות.

5. תיקונים בתבחינים

מנהלי התיאטרונים העלו שורה של רעיונות לביצוע תיקונים בתבחינים שונים. רעיונות אלה מוצגים להלן כלשונם.

- יש להוסיף ניקוד בגין יזמים פרטיים שמשתתפים בפיתוח פרויקטים מיוחדים והפקות בסדרי גודל של מעל ל- 1 מליון ₪.
- תקציב ההפקה – יילקח בחשבון בפרמטר ההפקה. תוכנס הגדרה לפי עלות ההפקה למשל – הפקה גדולה – מעל 300 אלפי ש"ח.
- יש להוריד את סעיף ה'מחזור' בתיאטרון ילדים בינוני וגדול.

- עידוד הפקות פרינג' אינו רלבנטי בתיאטרוני ילדים. אין מקום להציע פרינג' במסגרות חינוכיות
- מיקום ההרצות – אין להתחשב בפרמטר זה לצורך חישוב התמיכה מאחר וכיום קביעת מיקום ההרצה איננו תלוי במאמצי התיאטרון אלא ברצונם של היכלי התרבות השונים. התיאטרון מוכן לצאת לכל מקום שהוא ברחבי הארץ אך ההחלטה היא בידי היכלי התרבות.
- עידוד יוצרים צעירים ושחקנים צעירים צריך לבוא לידי ביטוי בתקנה נפרדת מאחר ויש היום בעיה קשה של טיפוח הדור הבא בתיאטרון. לכן צריכה להיות תמיכה נפרדת בנושא, כי מדובר בנושא חשוב.
- מחזור הכספים תלוי במחיר ההצגה, יש למצוא נוסחא מתקנת.
- יש לקבוע התייחסות של היחס בין הכנסות עצמאיות להכנסה מתמיכות מכל סוג שהוא.
- רצוי היה לחשוב ולהוסיף קריטריון המתייחס להנהלת התיאטרון הנתמך. בכך לעודד ייצוג של אנשים מקצועיים, בעלי השכלה, רקע וניסיון בתחומי האמנות, התרבות והרוח.
- לבתי התרבות כמו צוותא, תמונע, הסימטה וכו' יש לקבוע תקציב שנתי ובו פירוט של מה רוצים לראות בסכום הנתון.

2. תחום המוסיקה

2.1 יתרונות השיטה

יתרונות השיטה כפי שפורטו על ידי מנהלי הגופים המוסיקליים סווגו לחמש קטגוריות כפי שמוצגות להלן. בכל קטגוריה דברי המנהלים מובאים כלשונם בליווי הקדמה קצרה.

1. שקיפות ושוויוניות

המנהלים מציינים את השיטה לחיוב בכך שהיא מגבירה שקיפות ושוויוניות בחלוקת התמיכות. להלן מובאות הערותיהם כלשונן.

- השיטה מעניקה תמיכות בצורה שוויונית, מקצועית ועניינית ללא משוא פנים.
- קיימת שאיפה לחלוקה הוגנת של התקציב.
- השיטה מדידה ומשקפת מאוד את הכמותיות בכל קטגוריה.
- חלוקת התמיכות לא נתונה להפעלת "לחצים" והעדפות זרות.
- בגדול – זו הדרך היחידה כנראה להבטיח קריטריונים ושאיפה לאובייקטיביות לתמיכה.
- השיטה הגיונית ומאפשרת חלוקת הכספים על פי מדדים ברורים וידועים מראש.
- היתרון הברור הוא שברמה העקרונית, כל אחד מהגופים יכול וצריך לדעת איפה הוא עומד ביחס לקריטריונים ולפעול בהתאם על מנת להעצים את יכולותיו ואת התמיכה בו.
- עקרון החלוקה יותר שקוף ממה שהיה בעבר.
- פרסום המודל מאפשר השוואת הפעילות בין הגופים, לימוד ותכנון.

2. הגדלת היקף פעילות

מספר מנהלים רואים חיוב בכך שהשיטה מעודדת הגברת הפעילות.

- השיטה מעודדת לנגן יותר קונצרטים.
- השיטה מעודדת להרבות בתוכניות.

3. עידוד איכות פעילות

מספר מנהלים ציינו שהשיטה מעודדת איכות ביצוע.

- השיטה נותנת משקל חשוב לאיכות הביצוע.
- השיטה מעודדת איכות נגינה.
- השיטה עוזרת להזכיר לגופים לשמור על רמה גבוהה ולהעניק הזדמנות לאמנים ישראליים.

4. תרומה לתכנון

לדעת מספר מנהלים השיטה תורמת לתכנון טוב יותר של פעילות הגופים הכלליים.

- השיטה יוצרת בלמים ואיזונים בבניית תוכנית העבודה השנתית.
- השיטה מאפשרת תכנון וחיזוי רמת התמיכה בכל שנה, תורמת ליציבות בתכנון.

5. עידוד היצירה הישראלית

הובעה דעה שהתבחינים מעודדים יצירה ישראלית.

- השיטה נותנת משקל חשוב לצד הישראליות (יצירות, מבצעים, בעלי תפקידים אומנותיים).

2.2 חסרונות השיטה

מנהלי הגופים המוסיקליים הביעו ביקורת ביחס לשיטת חלוקת התמיכות. להלן הערותיהם בחלוקה למספר קבוצות.

1. העדפת יתר של כמות הפעילות

הושמעו דעות לפיהן השיטה נותנת משקל יתר למשתני הכמות על חשבון משתני איכות.

- השיטה מכוונת לכמה שיותר קונצרטים עם מספר גדול ככל האפשר של נגנים.
- המשקל שניתן לקריטריונים הנוגעים לכמות (דוגמת מספר הנגנים והקונצרטים וכדומה) גדול בהרבה ממשקלם של אלה הנוגעים לאופי היצירה (מקורית או שאינה מקורית, חדשה או קיימת, וכן הלאה) – והדבר מקשה מאוד על הגופים שהם לא פעם אלה הנוזקים ביותר לתמיכה דווקא משום שאינם מציגים בפני קהליהם את סוג היצירות שאותם קהלים כבר מורגלים בהן.

2. קשיים ביישום קריטריון האיכות

הושמעה טענה שהמדור אינו מצליח למדוד בצורה טובה את משתנה האיכות.

- יש קריטריונים כגון קריטריון האיכות שהמדור למוסיקה אינו מצליח לקיימו באופן שוויוני ומדויק בין כל הגופים. לדוגמה: נוכחות הוועדה הבוחנת במספר קונצרטים זהה של כל התזמורות – דבר זה בוודאות לא התקיים עם כל הגופים.

3. העדפה מגזרית

נשמעו טענות לפיהן השיטה מעדיפה יתר על המידה גופים מסוג מסוים על חשבון

אחרים.

- מנגנון הייצוב נותן עדיפות לגופים וותיקים ומעכב התפתחותם של גופים חדשים.
- הפער בין המקדמים הקבוצתיים של הגופים הכליים והתזמורות והקאמריות גדול מדי.
- השיטה הנוכחית מעודדת בעיקר את המוסיקה הקלאסית המערבית.
- השיטה הזאת מתאימה להרכב כלי ותזמורות סימפוניות בעיקר ולא מתאימה להרכב תזמורת מזרחית אותנטית. סעיפי המשתנה בתבחינים הנוהגים כיום מתאימים לתזמורת מערבית קלאסית בעיקר.
- השיטה אינה נותנת מספיק ביטוי לייחודיות כאשר היא משתמש בפרמטרים רגילים להשוואה בין גופים מיוחדים לבין תזמורות קלאסיות "רגילות".
- השיטה כפי שהיא היום אינה מעודדת מצוינות, תומכת במספר רב של גופים והתוצאה היא שהתקציבים הניתנים הם זעומים ביותר, לגופים שבאמת ראויים לתמיכה זו.

4. עידוד אחידות

הושמעה דעה לפיה השיטה אינה מעודדת מספיק גיוון מוסיקלי.

- אופי הקריטריונים הנוכחי אינו מעודד מגוון מוסיקלי, ולמעשה אפשר לטעון שאף פוגע במידת מה בשאיפה ליצור מגוון כזה. כשם שהם מנוסחים כעת, הקריטריונים מאפשרים – וכמעט אפשר לומר, מעודדים – זירת יצירה כמעט הומוגנית באופייה. וזאת, נדמה, לא בכלל העדפה מכוונת כלשהי, כי אם מתוך התעלמות מחשיבותו של הריבוי התרבותי ביצירה בישראל.
- השיטה מחייבת אותך לפעול בדרכים שאינן תואמות את ייחודו של הגוף ואת מטרותיו.

5. מורכבות יתר של שיטת הניקוד

הועלו טענות לפיהן שיטת הניקוד מורכבת מדי ואינה מובנת.

- בגלל עיוותים של תקנות כאלו ואחרות, אין שום אפשרות לדעת כיצד ואיך מתקיימים הקריטריונים ואיך הדבר בא לידי ביטוי בתמיכה הכספית – המשוואות הן כמעט בלתי אפשריות לחישוב ובקרה.
- יש יותר מדי תבחינים ושיטת הניקוד מורכבת מדי.

6. שוונות

מלבד החסרונות שנמנו בסעיפים הקודמים, הועלו עוד הסתייגויות מתבחינים שונים. להלן הפירוט.

- משקל חסר לכמות הנגנים שבתזמורת (שהרי זו ההוצאה הגדולה והמשמעותית ביותר של הגוף).
- השיטה לא מעודדת שיתופי פעולה בין גופים כליים וקוליים כאחד.
- השיטה לא מבחינה בין קונצרט שהוא קשה לביצוע ומשך הזמן של הקונצרט – אין דין קונצרט בן 60 דקות כדין קונצרט בן 2-4 שעות.
- השיטה לא תומכת במצוינות ניהולית וכלכלית.
- בשקלול משתנה התרומה לקהילה ולחינוך המוסיקלי – השיטה לא מעודדת מספיק את מעורבות התזמורת בחיי הקהילה בכלל ובחינוך המוסיקלי בבתי הספר ובגני הילדים בפרט.
- השיטה לא תומכת מספיק במטרות של חינוך, קהילה, יוצרים ומבצעים ישראלים.

2.3 הצעות לשיפור

בנוסף לפירוט יתרונות וחסרונות השיטה, מנהלי הגופים המוסיקליים התבקשו להציע הצעות לשיפור התבחינים והשיטה לחלוקת התמיכות. תשובותיהם מסווגות להלן למספר תחומים. בהצגת ההצעות, נכללו רק הצעות קונקרטיות לשינוי ולא נכללו רעיונות כלליים דומים לאלה שהוצגו כבר בסעיפים הקודמים.

1. משתנה מספר נגנים

הועלו הצעות לשינוי אופן מדידת המשתנה מספר נגנים.

- משתנה מספר הנגנים – לא לפי שיעור הופעות אלא לפי משרות קבועות.
- לתת יותר משקל לכמות הנגנים שהרי זו ההוצאה הגדולה והמשמעותית ביותר בגוף אך מאידך להוריד הדרישה מ- 80% השתתפות ל- 70% כדי לא לפגוע ברפרטואר שישלב סגנונות שונים בהם נדרש מספר גדול יותר או קטן של נגנים.
- בסעיף העוסק במספר הנגנים – יש לתת משקל רב ביותר להעסקת נגנים קבועים במשרה קבועה. הדרך בה נמדד הסעיף היום מאפשרת להעסיק כפרילנסר נגנים כל השנה ללא תנאים סוציאליים וללא אחריות אמיתית להעסקתם.
- תזמורת המעסיקה בחוזה ובמעמד קבוע נגנים תורמת משמעותית ליציבות התזמורת ולתחושת השייכות של הנגנים לתזמורת, ולמדינה.
- לתזמורת מזרחית אותנטית מספיק 10 נגנים כהרכב מלא ומספר המינימום הוא 8 אך בעיקר שתכלול את הכלים האותנטיים.
- יש להתחשב בתזמורת מזרחית בהרכב של 10 נגנים כגוף מלא.

2. מדידת רמת ביצוע

הועלו טענות שונות בעניין אופן מדידת משתנה רמת ביצוע.

- מרכיב רמת הביצוע: על הועדה לנמק את החלטתה על קביעת רמת הביצוע. זהו המרכיב היחיד שאינו אובייקטיבי, לכן מתבקש שקביעת הרמה המספרית תלווה בנימוק מילולי מקצועי, המפרט את הערכות הועדה לגבי הפרמטרים המוסיקליים שנבחנו.
- רמת ביצוע – הדרך בה נקבע הניקוד היום אינה ראויה. אם יש מקום לסעיף כזה יש לקיימו על בסיס פרמטרים ידועים מראש, על בסיס האזנה בתנאים שווים של כל התזמורות, ובעיקר לפרסם באופן מלא את תהליך ההחלטה כך שניתן יהיה להתמודד עימו באופן הגיוני.
- בקריטריון האיכות – יש להקליט קונצרטים "מייצגים" באותו אולם וע"י אותם מקליטים ואותם אמצעים.

3. התאמת התבחינים לגופים "יחודיים"

מספר מנהלים סבורים כי תבחיני מוסיקה כפי שהם מנוסחים כיום הינם מתאימים בעיקר לתזמורות המנגנות רפרטואר קלאסי. לדעתם, יש להתאים את התבחינים לגופים ייחודיים.

- יש מקום ליצור מערכת תבחינים מיוחדת, המתאימה לתזמורת ולגופים כליים ייחודיים.

- שיטת התבחינים קיימת, היא נחוצה. אולם קיימים בה בעיקר תבחינים המתאימים לתזמורות קלאסיות רגילות, ואילו דרכי הערכה המתאימות לגופים ייחודיים חסרות. ראשית, יש לשנות את תנאי הסף, כך שעתיד התרבות הישראלית המקורית לא ייפול מהגדרת גוף נתמך, בגלל פרטים סיווגיים זניחים כגון האם יותר מ- 80% מהנגנים ניגנו אחוז כזה או אחר מהקונצרטים ועוד כהנה הגדרות שמחמיצות את המטרה האמיתית.
- כנראה ללא כוונה מתייחסת השיטה אך במעט ובחוסר אמון, עידוד והערכה לתרבות הישראלית המקורית והשורשית (או שהשיטה איננה מאמינה שתרבות ישראלית ושורשית היא אכן ערכית או גרוע מזה איננה קיימת כלל), תרבות ישראלית שיכולה לתרום רבות לתרבות המוסיקלית בעולם. מכך נפגעים ונפלטות מהמערכת גופים עם כשרון, תעוזה וחידוש גופים שמאמינים שיש תרבות מוסיקלית ישראלית ערכית ומקורית.
- יש לשנות את משקלם היחסי של הקריטריונים השונים, כך שלצד עידוד הגופים המפיקים ועידוד האמנים היוצרים והמבצעים יושם דגש גם על עידוד הפקות וגופים המביאים אל הקהל גם רפרטואר החורג מזה הנהוג והשגור, ומסייעים בכך לא רק להרחבת אופקיו של הקהל עצמו, אלא גם לשיח הישראלי הפנימי, שהוא למעשה רב-תרבותי מעצם טיבו.

4. עידוד יצירות ישראליות ואמנים ישראליים

מספר מנהלים הציעו הצעות שונות שמטרתן לעודד ביצוע יצירות ישראליות ולעודד נגנים ישראליים.

- להוסיף ניקוד בשקלול ליצירת בכורה ישראלית.
- יש להשקיע את כספי התמיכה שאינם גבוהים במטרות שיקדמו את התרבות בישראל בראש וראשונה חינוך, העסקת אמנים ישראלים וקידום יצירה ישראלית לצד קיום מקומות עבודה למוסיקאים.

5. שונות

מלבד ההצעות שסווגו ב-4 הקבוצות שלעיל, הועלו עוד רעיונות לשינוי בתחומים שונים. הצעות אלה מוצגות להלן כלשונן.

- משתנה הכנסות עצמיות – ללא תקרה.
- לצמצם משקל התבחין הגיאוגרפי.
- לתקן העיוות המתמשך לגבי תזמורת האופרה מ-50% חישוב לפעולה ל-100% חישוב לפעולה.
- להוסיף קריטריון או מדדים לעידוד שת"פ בין גופים כלליים ולשילוב גופים קוליים.
- להוסיף בשקלול המשתנה תרומה לקהילה מדד בולט למעורבות הגופים בקהילה ובפרט בפעולות החינוך המוסיקלי לילדים בבתי הספר ובגנים.
- צריך לוודא שיהיו כמה שפחות עיוותים במערכת, אם אכן עובדים על פי קריטריונים רצוי לעמוד בקריטריונים בכל 100 האחוזים, ללא תקנות אחרות, כגון: תקנת ירושלים, חוק הנגב ועוד, שיוצרות חוסר שוויון בין הגופים ומפלות לרעה גופים אחרים אשר מירב עבודתם נעשית באופן קבוע ברחבי הפריפריה.
- כדאי להתייחס למספר הצופים בקונצרטים.

3. תחום המחול

3.1 יתרונות השיטה

יתרונות השיטה כפי שפורטו על ידי מנהלי גופי המחול סווגו לשתי קטגוריות כפי שמוצגות להלן. בכל קטגוריה דברי המנהלים מובאים כלשונם בליווי הקדמה קצרה.

1. שקיפות ושוויוניות

המנהלים ציינו את השיטה לחיוב בכך שהיא מגבירה את השקיפות והשוויוניות בחלוקת התמיכות. להלן הערות המנהלים כלשונן.

- יש ניסיון לתקצב את הלהקות ללא משוא פנים לפי קריטריונים קבועים ולא על פי דעתו של מישהו שאוהב או לא אוהב את הלהקה, השיפוט הוא אחיד וכולל לכולם.
- הקריטריונים מייצרים שוויוניות בין הגופים הנתמכים, מעודדים חשיפה בפני קהלים חדשים ומעודדים שמירה על איכות המופעים ופעילות מקצועית.
- יתרונות השיטה הינם בעצם הניסיון לקיימה. הכוונות מצוינות, ויש לעודד את המינהל לביסוס קריטריונים נאותים ומקובלים. הגעה למעגלי קהלים נרחבים במרכז ובפריפריה, עידוד מופעים בחו"ל לשם קידום מעמד המחול הישראלי בעולם, קידום להקות בגדלים שונים ודרכי עבודה שונות וקידום מעמדם של הרקדנים.
- מתן אפשרות ליצירת קריטריונים מוצקים לקביעת גובה התמיכה הניתן ללהקות

2. הכוונת פעילות הלהקות

יתרון נוסף של השיטה הוא בכך שהתבחינים מתעלים את פעילות הלהקות לאפיקים מועילים.

- השיטה מעודדת חשיבה כלכלית מסחרית, שיווק, פרסום והפצת המחול, ובכך מאתגרת את היוצרים ומנהלי הלהקות להגיע לקהל נרחב ובהיקף גדול.
- יש ניסיון לכמת את הדברים על ידי פרמטרים שמהווים חלק מהותי בפעילות. קריטריונים שאפשר לתכנן על פיהם פעילות והתקדמות לטווח ארוך.
- משקל רב וראוי לרייטינג – הרבה מופעים והרבה קהל נחשפים למחול הישראלי.
- השמת דגש של 20% על הכנסות עצמיות היא נכונה משום שזה מייצר תמריץ לכול להקה למצוא כיצד ואיפה היא יכולה לייצר יותר פעילות. ישנן להקות שעובדות הרבה עם ילדים ובתי-ספר, אחרות שמופיעות הרבה בחו"ל ואחרות שמופיעות בעיקר במרכז. אני חושבת שזה מאפשר מגוון של חוויות שונות בתחום המחול הישראלי ומעודד את היוזמה האישית להביא קהל ושיווק.
- השיטה מגדירה תבחינים המחייבים את הלהקה לפעילות מובנית ומתמשכת.

3.2 חסרונות השיטה

החסרונות של השיטה על פי מנהלי גופי מחול מוצגים להלן.

1. שקיפות

לדעת מספר מנהלים השיטה אינה שקופה מספיק.

- אין שקיפות, לא ברור איך מגבשים קריטריונים ואיך מבצעים אותם.
- יש צורך ביותר שקיפות במערכת, בהסבר על הקיצוץ ומתן הוכחות, ובהזדמנות לסנגר ולתת הסברים והוכחות של הגוף אותו רוצים לקצץ.

2. העדפת גופים גדולים וקושי להתפתח

מנהלים רבים טוענים כי השיטה מנציחה את הפערים הקיימים בין הלהקות הגדולות

ללהקות הקטנות וחוסמת את אפשרויות הגידול של הלהקות הלא גדולות.

- השיטה מנציחה את תמונת המצב של הלהקות בשטח. היא פועלת יותר לטובת הלהקות הגדולות והמבוססות ופחות לקטנות ולבינוניות ולעצמאיות.
- המנגנון והעוצמה האירגונית אצל הלהקות הגדולות יוצרים בעליל אי שוויון, מה שמקשה על הלהקות הקטנות לצמוח ולהרחיב פעילות ומנציח את גודלן וקיומן.
- הקריטריונים מעודדים גדילתם של גופים גדולים ממילא, בעוד הקטנים יותר הנתונים תחת קשיים מסוגים שונים לגמרי מתקשים לגדול. הם מקבלים יחס קריטריוני שווה בעוד הם אינם מסוגלים להתחרות בגופים הגדולים יותר ובהיקף פעילותם. במקרה הזה, השוויוניות הינה חסרון.
- ההפרדה ללהקות גדולות וקאמריות, במדרגה בלתי אפשרית כמעט לגישור של 8 מליון ש"ח ו-24 רקדנים, יוצרת אי שוויון בולט במקדם בתמיכה.
- חלקם הגדול של הקריטריונים שנקבעו מקבע את יחס התקציב המחולק בין הלהקות הגדולות לקטנות עם מתן עדיפות ברורה ללהקות הגדולות על פני הקטנות. כתוצאה מכך יחס ההקצבה נשאר לא פרופורציוני ומשאיר את הלהקות הקטנות – קטנות בתקציב ובאפשרות להתפתח.
- הקפיצה הגדולה בקריטריונים מ-8 רקדנים ומעלה בלהקה בינונית ל-24 רקדנים בלהקה גדולה סוגרת אפשרויות לגדילה.
- התבחינים יוצרים מעגל שוטים שלהקות צעירות יתקשו להתקדם בו : תקצוב נמוך יחסית ללהקות חדשות עם כמות הרצות וקהל קטנים יחסית = < חוסר יכולת לפרסם ולהיכנס לתודעת הקהלים = < חוסר יכולת להגדיל כמות הרצות = < תקצוב נמוך.
- חישוב השיטה לפי מקדמי להקה גדולה, בינונית וקטנה לפי הקריטריונים הקיימים יוצר הפרדה תקציבית לא פרופורציונאלית לרמת הפעילות ופוגע בעיקר בלהקות הבינוניות והקטנות.
- הניקוד הגבוה לקריטריון הנוגע לרווחת הרקדנים, גם הוא משחק לידי הלהקות הגדולות שיש להן תקציב גבוה דיו להעניק לרקדניהן טיפולי מסאז' ופיזיותרפיה, כאשר ללהקות הקטנות והעניות אין את המשאבים המספיקים.
- הניקוד הגבוה הניתן לכמות ההכנסות מגביר את יכולת הלהקות הגדולות להשקיע בשיווק ופרסום שמביא קהל וכתוצאה מכך הכנסות גבוהות יותר ומעודדת יצירה מסחרית.

3. קשיים ביישום קריטריון האיכות

הועלו טענות שונות לפיהן התבחינים אינם מעודדים מספיק איכות ומצוינות.

- הקריטריונים מעודדים פעילות, שאינה נדרשת, להופעות קטנות והפקות קיקיוניות.
- אין כל משקל לאיכות אמנותית.
- חסר דגש על הרמה האמנותית של המחול, ועדה אמנותית צריכה לתת ניקוד ללהקה.
- הקריטריונים לא מעודדים מצוינות בביצוע ומקוריות ואיכות יצירתית.
- עמידה בכל הקריטריונים שנקבעו עלולה לגרום לוותר ולפשרות אמנותיות בכל הקשור להופעות הלהקה.
- השיטה לא מעודדת הפקות איכותיות, כולל הפקות שבהכרח לא יפנו לקהל נרחב. מעודדת הפקות מסחריות כי כמות הקהל משמעותית.
- המסר שמעביר משרד התרבות בקביעת קריטריון ההכנסות כמדד עיקרי לתמיכה בפעילות אמנותית ותרבותית מעודד יצירה שהיא מסחרית ומכוונת לקלוע לטעם הקהל. כך הופכת היצירה התרבותית האמנותית לבידור קל שמטבעו הוא תחום מסחרי ואין לו צורך בתמיכה ממשלתית ואילו היצירה העצמאית המקורית, זו שמניעה את חיי התרבות והרוח – נשארת יתומה.
- לא תמיד המספרים משקפים את איכות וחשיבות פעילותו של הגוף.
- באופן כללי, ישנה תחושה שמושם דגש מופרז על כמות ופחות על איכות.
- התבחינים מצלמים מצב נתון בשנה שעברה ולא מתקצבים פרויקטים של אותה השנה = מביא לקיפאון ולאי התפתחות.

4. פגמים בקביעת סף ניקוד במשתתפים

מספר מנהלים העלו טענות לגבי הסף שנקבע למתן ניקוד במשתתפים שונים.

- קריטריון כמות ההפקות החדשות הדורש יצירת שתי הפקות חדשות כל שנה גם ב"להקות קטנות" וגם ב"להקות בינוניות" אינו מציאותי. זאת משום שכלכלית הרמת הפקה אחת בשנה מהווה נטל מאוד גדול על תקציבי הלהקה, ובנוסף, מבחינה אמנותית, זוהי דרישה שאינה לוקחת בחשבון תהליכי עבודה על יצירה שיכולים לקחת עד שנה שלמה ואינם "אוטומטיים". כך שיצירה אחת בשנה זה די והותר.
- גם מבחינה פרקטית, כאשר הלהקה עסוקה עם תהליך יצירה, אין באפשרותה גם לנסוע הרבה, וזה ממעיט מגובה ההכנסות והופך להיות מעין מעגל קסמים. חשוב שהקריטריונים לא יסתרו אחד את השני. קריטריון יצירת 2 הפקות בשנה מונע מימוש קריטריונים אחרים, כגון: קידום מופעים בפריפריה, במרכז ובחול, ובהמשך לכך אפשרות ליצירת הכנסות עצמיות גבוהות מהופעות.
- נושא בעייתי נוסף הוא מספר הרקדנים הנדרש מלהקות בינוניות: צריך לקחת בחשבון שישנן להקות בינוניות בהן רוקדים 8 רקדנים ויותר אבל בהפקות שונות, כך שזאת לא "העסקה לאורך כל השנה" כי הרקדנים לא כולם מופיעים כל הזמן. כדאי לנסות ולהגדיר מחדש מהי להקה בינונית במיוחד בנוגע למבנים שונים המקובלים היום כמו להקות המעסיקות על בסיס פרויקטאלי (פר הפקה).

- קריטריון בעייתי נוסף הוא הגדרת הפקה חדשה והרצה עפ"י הזמן שלה (35 דקות) בעוד שהזמן, המאמץ וההשקעה הכספית הנדרשים להפקה של 20 דקות יכול להיות גדול או שווה להפקה שהיא באורך של 35 דקות או יותר. לגבי ההרצות – התשלום הניתן לרקדן עבור הופעה של 20 דקות זהה לתשלום הניתן לו עבור הופעה של שעה.
- יש צורך להפריד בסעיף הכנסות עצמיות בין מכירת כרטיסים והכנסות בגין מופעים לבין הכנסות מתרומות. יש צורך להגביל את ההכנסות מתרומות בגין מקבלי מענקים לגובה של 1.5-2 מיליון ₪ בלבד.
- אורך ההרצה הנדרש על מנת להיחשב כהרצה לא תואם את המציאות בשטח.

5. הרצות סטודיו

הוזכרו מספר קשיים בעניין מופעי סטודיו.

- הניקוד הנמוך הניתן למופעי סטודיו לא מתחשב בכך שההוצאות על מופעי סטודיו הן גבוהות באותה מידה כמו מופעים באולמות. מדובר על מופעים מלאים הכוללים ציוד והפעלה של סאונד ותאורה. לא מדובר על חזרה פתוחה!
- הקריטריון לא מתחשב בכך שישנם מופעים שאינם מתאימים להצגה באולם רגיל וזקוקים לחלל אינטימי יותר או אלטרנטיבי.

6. אחידות ושוני

הועלו טענות שהתבחינים לא רגישים מספיק לשוני הקיים בין הלהקות, או שאף חוסמים את האפשרות של עשייה אמנותית שלא לפי דגמים מוכרים וקיימים.

- הקריטריונים אינם נותנים ביטוי לבעיית הייחודיות של ז'אנרים שונים במחול כמו למשל המשקל החשוב שיש בבלט הקלאסי לבניית ושימור הרפרטואר הקלאסי.
- האם אין אפשרות שלכל להקה יהיה את התחום שלה שבו היא טובה ומיוחדת? האם השיטה הקיימת לא דורשת בעצם מכל הלהקות להיות זהות לשאר הלהקות? האם השיטה מאפשרת צמיחה של יצירה שונה ומיוחדת שיש לה פרמטים חדשים שקובעי המדיניות לא מעלים בדעתם? היצמדות למשתנים שנקבעו לא נותנת לאופציות שונות לצמוח.

7. וותק וניסיון

הועלו טענות לפיהן התבחינים לא מתגמלים מספיק את הוותק והניסיון של רקדנים.

- לפי התבחינים, ללהקה עדיף להיפטר מרקדנים ותיקים ולקחת חדשים, כי אין קריטריון אמיתי המעודד ותק רקדנים. הדבר יוצר נידות גדולה בקהל הרקדנים.
- אין נקודות זיכוי להיסטוריה, לוותק, לעשייה תרבותית של האמן, לעברו. יש לתת נקודות זיכוי גם לעברו של האמן ותרומתו להיסטוריה של המחול במידה והוא ממשיך ליצור.
- מדוע מקבל איש צוות 1.5 נקודות ואילו רקדן נקודה אחת בלבד?! זהו עיוות של תחום המחול.
- חסרה קטגוריה של להקת אמן מאסטר ותבחינים מיוחדים ללהקה זו.
- מאחורי אמנות עומד אמן ואין כאן שום זכר לתמיכה באמן באשר הוא.

8. יוצרים עצמאיים

הועלו טענות לפיהן אין בתבחינים התייחסות ראויה ליוצרים העצמאיים.

- נראה כי השיטה לא מכירה מקרוב את אופי הפעילות והיקפה של יוצרים עצמאיים בישראל. לדוגמא: יוצרים שפועלים עם הרכב משתנה של רקדנים.
- אין קריטריונים ברורים ליוצרים שלא עובדים בפורמט של "להקה" בהגדרות המינהל.

9. הרצות בפריפריה

הועלו טענות בנושא אופן התייחסות התבחינים להרצות בפריפריה.

- ניתן משקל מועט מדי למיקום ההרצות בפריפריה.
- הקריטריון ששם דגש על הופעות בפריפריה הוא נכון במהותו אך הרבה יותר מורכב בפועל ודורש עוד הגדרה בשטח. למרות הרצון הגדול להופיע מחוץ לתל-אביב, זה דורש שיתוף פעולה של הגופים מחוצה לה. ולכן צריך לנסות למצוא דרכים להשפיע על אוצרות המחול מחוץ לת"א או שצריך להוריד את הדגש הזה מהקריטריונים משום שהוא כמעט ובלתי אפשרי בשטח.

10. שונות

מלבד החסרונות שנמנו בסעיפים הקודמים, הועלו עוד מספר טענות בנושאים נוספים.

טענות אלה מובאות להלן כלשונן.

- ניתן משקל מועט מדי לקיום פעילויות התורמות לקהילה.
- הקריטריונים אינם מעודדים שיתופי פעולה בין גופים אמנותיים שונים לבין להקות המחול.
- ניתן ניקוד נמוך מדי להופעות בחו"ל.
- בימינו, אין משמעות לקריטריון המוניטין הבינלאומי. כל להקה קטנה ולא משמעותית יכולה היום להיות מוזמנת בקלות להופעות בינלאומיות. בעידן האינטרנט הקריטריון הבינלאומי כמו שמתקיים כיום – לא משמעותי.

3.3 הצעות לשיפור

בנוסף לפירוט יתרונות וחסרונות השיטה, מנהלי גופי המחול התבקשו להציע הצעות לשיפור התבחינים ולשיטה לחלוקת התמיכות. תשובותיהם מסווגות להלן למספר תחומים. בהצגת ההצעות, נכללו רק הצעות קונקרטיות לשינוי ולא נכללו רעיונות כלליים דומים לאלה שהוצגו כבר בסעיפים הקודמים.

1. דגש על איכות

מספר מנהלים הציעו הצעות לפיהן יש צורך במתן משקל גדול יותר לאיכות.

- צריך ליצור מערך שיאפשר הערכה של איכות הפעילות האמנותית ולא רק יכמת אותה.
- דגש גדול יותר על איכות ההפקה ואיכות הלהקה על חשבון מספר ההרצות וכמות הקהל.

2. משתנה אורך יצירה

היו מנהלים שסברו שאופן תגמול יצירות על פי אורכן דורש שינוי.

- לא צריך לקשור בין זמן ההפקה החדשה והניקוד הניתן לה.
- יצירת מחול היא יצירת מחול – מדוע יצירה נחשבת רק מ-35 דקות? ישנן יצירות של 10-15 דקות וערכן רב. מדוע הן לא נחשבות כיצירה? מדוע לא ניתן לצרף 15+15+15? תמוה בעיני. יש לתת אפשרות ליצור יצירה בת 15+15+15 ובמצב הנוכחי פשוט לא ניתן לחברן יחד. יצירה בת 20 דקות נפסלת לחלוטין, לא נכנסת לקריטריונים. מדוע?

3. נושאים שיש לעודד

מספר מנהלים הציעו להגדיל את המשקל למשתנים מסוימים או הציעו לצרף משתנים חדשים לתבחינים.

- יש לעודד בנוסף להפקות החדשות גם יצירות עבר שיש חשיבות גדולה לשמרן ולהציג בפני קהלים חדשים. הייתי ממליץ על הוספת נושא זה לקריטריונים.
- יש לתת משקל רב להרצות של הפקות שנקלטו ברפרטואר. המשקל הניתן צריך לבטא את משך השנים שהיצירה נשמרת ברפרטואר ונותנת ביטוי לרמה האמנותית ולתרומה הסגולית של הלהקה לשימור מורשת המחול.
- יש לתת משקל למספר המשתתפים בכל הרצה – ניקוד גבוה יותר להפקות מרובות משתתפים.
- השיטה אינה מתייחסת לבעיית מיקומו של עולם המחול והמופעים שלו בתרבות הצריכה של הקהל הישראלי. בשונה מהתופעה המקבילה המתרחשת בעולם התיאטרון והיכלי התרבות, סצנת המחול מתרחשת ברובה בתיאטרון והמרכז ומגיעה מעט מדי לפריפריה. פיצוח נושא המודעות ושיווק המחול ברחבי הארץ ישפיע ישירות על מבנה השיטה ופרטיה לטובת להקות המחול.
- תוספת קריטריון של פרויקטים מיוחדים לאותה השנה.
- לא ברור מדוע כמות הרקדנים נותנת מספר זיכוי גבוה. היצירה היא העיקר ולא כמות הרקדנים המשתתפים בה. ערכו של מופע סולו שווה בערכו למופע של קבוצת רקדנים גדולה ככל שתהיה.
- מדוע הופעה בסטודיו או בחללים שונים לא נחשבת אלא מקבלת נקודות זיכוי מעטות? מופע הוא מופע, בין אם במקום מפואר ובין אם בחלל מיוחד וקטן.
- משרד התרבות צריך לתמוך ביצירה אמנותית איכותית, ללא קשר לפופולריות או לקריטריון כמותי, ובכך לאפשר ליוצרים לחקור, להעזיז, להתפתח, להמציא ולמצוא וכמובן לקחת סיכונים ולקחת את החברה הישראלית לכיוון של צמיחה תרבותית ורוחנית. לטעמי יש לקבוע מינימום של תמיכה שנתית ללהקות או יוצרי פרינג' כדי לאפשר להם ליצור. יוצרי השוליים הם הקטליזטור של ההתפתחות והעשייה התרבותית והם מובילים אחריהם את הזרם המרכזי השואף מן הסתם לחבק אליו את השוליים והם שואפים להמשיך לחקור, להעזיז ולהתרחק מן הזרם המרכזי. קביעת סכום מינימום של 200,000 ₪ לשנה יכול לאפשר ליוצר פעיל להתמסר ליצירה ביושר אמנותי ובכבוד.

- הקריטריונים יכולים לעודד יזמות ויצירת הזדמנויות כמו הבאת השקעה כלכלית מחו"ל ללהקה. אם הלהקה מייצרת לעצמה אפשרויות שאינן קיימות בתחום ואינן חלק מהמערך המקובל צריך להיות לזה משקל, במיוחד במציאות בה אין כיום בארץ תיאטרון שמזמין יצירות חדשות מלהקות בינוניות.
- יש לתת דגש יותר גדול על עניין התרומה לקהילה. נכון שתחום המחול הוא בעל חסר תמידי במשאבים – אך גם כשאין, צריך לתת וכך נקבל יותר. אני חושבת שבעידוד באמצעות הקריטריונים ניתן להגיע לכך.
- ניתן לעודד באמצעות הקריטריונים שיתופי פעולה בין גופים גדולים וממוסדים לגופים קטנים יותר ואיכותיים.

4. שונות

מלבד ההצעות שהוצגו בסעיפים הקודמים, הועלו עוד מספר הצעות לשיפור בתחומים אחרים. הצעות אלה מובאות להלן כלשונן.

- יש לעמוד על סטנדרטים הקשורים בשכר הרקדנים במשותף עם אמי – על מנת לעמוד בקריטריונים של קבלת המענקים.
- היחידה המוערכת צריכה להיות יחידה אמנותית ולא יחידה ארגונית המשלבת בתוכה מספר יחידות המהוות כל אחת להקה נפרדת.
- יש צורך להנמיך את המדרגה הכספית המעלה מלהקה קאמרית לגדולה גם אם תהיה 6 מיליון ש"ח עדיין תשמר ההדרגתיות ראויה.
- צריך ליצור קריטריונים וניקוד שונים ללהקות ע"פ גובה התקציב השנתי העומד לרשותן.
- צריך לאפשר מופעים בחללים שונים ולתת להם את הניקוד המלא כמו למופע הנערך באולם.
- חברי הוועדה צריכים להיות חלק מעולם המחול הפעיל, היוצר והמבצע.
- יש להקל על הפער שמפריד בין הלהקות הגדולות, הבינוניות והקטנות.
- יש לקבוע מקדם הכפלה ע"פ מספר הרקדנים בפועל ולא לפי שלוש קטגוריות.
- אפשר לבחון מחדש מהן הלהקות הבינוניות והקטנות הפועלות בשטח וכיצד הן בנויות ואיך הן פועלות. היום כל התפיסה של מהי "להקה" השתנתה, וזאת משום שישנן כל מיני דרכים להסתכל על הגוף הזה הנקרא "להקה מחול". הרבה להקות מעסיקות רקדנים פר פרויקט אפילו אם הן מציעות עבודה קבועה לחלקם, ומנהלת כמות פעילות התואמת את הקריטריונים. לפעמים זה בא מרצונם של חלק מהרקדנים המעדיפים ללמוד באוניברסיטה ולעבוד בהוראה בזמן עבודתם כרקדנים. זה לא גורע מערך העבודות, מכמות ההכנסות ואולי ההפך, מאפשר לרקדנים להיות מושפעים ולפתח תחומים אחרים בחייהם. לאחר ניתוח זה, אפשר לבחון מחדש את הקריטריונים.
- חשוב לייצר תקרה כלכלית יותר גבוהה ללהקות בינוניות בכדי ליצר סיטואציה המאפשרת באמת לעמוד בקריטריונים הנדרשים כמו להעסיק לפחות 8 רקדנים במשכורת, ולקדם מסגרות עמידות ויציבות שיוכלו לפתח עצמאות גדולה יותר בעתיד.
- נציגות של אנשים מה"שטח" בוועדה המגבשת את הקריטריונים שיוכלו לעזור בהכוונה.

נספחים

נספח 1 – רשימת הגופים שהשתתפו בסקר

<u>מחול</u>	<u>מוסיקה</u>	<u>תיאטרון</u>
1. להקת בת שבע*	1. הפילהרמונית הישראלית*	1. תיאטרון הבימה*
2. להקת המחול הקיבוצית*	2. הסימפונית ראשון לציון*	2. תיאטרון הקאמרי*
3. הבלט הישראלי*	3. סימפונית רשות השידור*	3. תיאטרון בית ליסין*
4. להקת המחול ורטיגו	4. הקאמרית הישראלית	4. תיאטרון באר שבע
5. קבוצת מחול נעה דר	5. סינפוניה באר שבע	5. תיאטרון גשר
6. להקת מחול ענבל פינטו	6. הקאמרית הקיבוצית	6. תיאטרון החאן
7. להקת קולבן דאנס	7. סימפונט רעננה	7. תיאטרון יידישפיל
8. רננה רז	8. הבמה הישראלית	8. תיאטרון אלמידאן
9. קמע	9. התזמורת האנדלוסית	9. הזירה הבינתחומית
10. תיאטרון מחול ענבל**	10. סולני תל אביב	10. בימת קדם
11. ליאת דרור ניר בן גל**	11. מוזיקה ערבית	11. תיאטרון הספרייה
12. תיאטרון מחול רנה שינפלד**	12. הבארוק ירושלים	12. תיאטרון מקומי
13. מוזע**	13. המאה העשרים ואחת	13. אנסמבל עיתים
14. להקת המחול ענת דניאלי**	14. אנסמבל מזרח-מערב**	14. תיאטרון מחול קליפה
15. יסמין גודר**	15. בית הקונפדרציה**	15. התיאטרון הירושלמי
16. להקת הפלמנקו הישראלית**		16. תיאטרון שלומי
17. סאלי אן פרידלנד**		17. תיאטרון רות קנר
18. מיכל הרמן**		18. תיאטרון מלנקי
		19. תיאטרון אורנה פורת
		20. תיאטרון הקיבוץ
		21. תיאטרון הקרון
		22. תיאטרון ארצי לנוער
		23. תיאטרון בית הגפן
		24. תיאטרון הנפש
		25. תיאטרון השעה
		26. תיאטרון הסימטה
		27. צוותא
		28. תיאטרון קרוב
		29. עמותת אמני פרפורמנס**
		30. תיאטרון עדו**
		31. תיאטרון השלום**
		32. תיאטרון ארמא- גיל בכר**

* גופים גדולים

** גופים שאינם נתמכים על פי התבחינים

נספח 2 – שאלון לבחינת התבחינים: תחום התיאטרון

1. באיזו מידה אתם מכירים את התבחינים ואת שיטת הניקוד במשתנים השונים?
 5. במידה רבה מאוד 4. במידה רבה 3. במידה בינונית 2. במידה מועטה 1. כלל לא
2. בבניית תוכנית העבודה השנתית של התיאטרון, באיזו מידה אתם לוקחים בחשבון את התבחינים ואת שיטת הניקוד במשתנים השונים על מנת להגדיל את שיעור התמיכה בתיאטרון?
 5. במידה רבה מאוד 4. במידה רבה 3. במידה בינונית 2. במידה מועטה 1. כלל לא
3. המטרה של התבחינים היא להעניק את התמיכות בצורה שיוויונית, מקצועית ועניינית. באיזו מידה לפי דעתכם התבחינים כפי שהם היום מסייעים בהשגת מטרות אלו?
 5. במידה רבה מאוד 4. במידה רבה 3. במידה בינונית 2. במידה מועטה 1. כלל לא
4. לפי דעתכם, באיזו מידה האופן בו מחולקות התמיכות בין התיאטרונים השונים משקף נכונה את רמתם המקצועית והיקף פעילותם של התיאטרונים הנתמכים?
 5. במידה רבה מאוד 4. במידה רבה 3. במידה בינונית 2. במידה מועטה 1. כלל לא

על פי התבחינים הנהוגים כיום, שיעור התמיכה בכל תיאטרון נקבע על פי 11 משתנים ולכל משתנה משקל יחסי כפי שמופיע בלוח הבא.

כפי שמוסבר בהמשך, הינכם מתבקשים להביע את דעתכם בשני תחומים:

1. מהו המשקל הרצוי שיש לתת לכל משתנה.
 2. האם נכון להתבסס על 11 המשתנים הללו כדי לקבוע את שיעור התמיכות.
 ליד כל משתנה רשמו בעמודה המתאימה מהו המשקל (באחוזים) הרצוי בעיניכם. אתם רשאים לרשום את המשקל הנוכחי, משקל גבוה יותר או משקל נמוך יותר.
 אם לפי דעתכם, אין להתחשב כלל במשתנה כלשהו בקביעת שיעור התמיכות, ניתן לתת לו משקל של 0%.
- שימו לב שסך כל המשקלות בעמודה "המשקל הראוי בעיניך" חייב להסתכם ב- 100%.
- אם לפי דעתכם יש להוסיף משתנים אחרים לרשימה, ניתן לרשום אותן בשורות הריקות בטבלה ולתת להם את המשקל הרצוי בעיניכם.

שם המשתנה ותיאורו	המשקל הנוכחי	המשקל הרצוי בעיניכם
1. כמות ההפקות: ניקוד מספר ההפקות החדשות (לא כולל אימפרוביזציה, הפעלה תיאטרונית או הפקה מיוחדת) עד מספר הפקות מירבי שנקבע (ת.גדול-9, ת.בינוני-6, ת.קטן-3, ת.ילדים גדול-7, ת.ילדים בינוני-5, ת.ילדים קטן-3). ניקוד נוסף ניתן לכל שחקן/משתתף בהפקה.	25%	
2. כמות ההרצות: ניקוד מספר ההרצות של ההפקות החדשות והישנות (לרבות הרצות של קופרודוקציות והפקות מאומצות) בארץ ובחו"ל בשיעור שלא יעלה על 5% מן ההרצות בארץ.	20%	
3. מיקום התיאטרון: ניקוד בהתאם לריחוק מתל-אביב של אולם הבית והמקום בו נערכים לפחות 50% מחזרות התיאטרון, ובתנאי שלפחות 70% מעובדי התיאטרון מתגוררים ביישוב בו נמצא אולם הבית או בסביבתו.	4%	
4. מיקום ההרצות: ניקוד להרצות ביישובים שונים בהתאם לריחוק הישובים מאיזור תל אביב ובהתאם למצב הסוציאקונומי של הישוב.	8%	
5. וותק: ניקוד בהתאם למשך פעילות התיאטרון.	6%	
6. ייחוד לשוני: ניקוד לתיאטרון שמרבית הרצותיו הן בשפה שאינה עברית או שמרבית שחקניו וצוותו האמנותי הם עולים חדשים - עד 20 שנה בארץ.	7%	
7. רפרטואר: ניקוד גיוון בהצגות, התמחות ברפרטואר ייחודי, לפחות מחזה ישראלי אחת בשנה, הפקות המציבות אתגר רפרטוארי.	9%	
8. מורכבות ההפקה: ניקוד מורכבות ייחודית ומאתגרת של ההפקות מבחינה הפקתית או אמנותית.	6%	
9. עידוד יוצרים בתחילת דרכם: ניקוד מתן ביטוי משמעותי ליוצרים ומבצעים בתחילת דרכם, העשרה מקצועית וסדנאות ליוצרים ומבצעים.	5%	
10. תרומה לקהילה וחינוך לתיאטרון: ניקוד תרומה משמעותית לקהילה או לחינוך לתיאטרון.	5%	
11. עידוד הפקות פרינג' : ניקוד פעילות לעידוד הפקות פרינג' והרצתן ומתן במה להפקות פרינג', שיווק הפקות פרינג', סיוע אדמיניסטרטיבי.	5%	
12.		
13.		
14.		
15.		
סה"כ	100%	100%

כל מדיניות למתן תמיכות נועדה להשפיע על דפוסי הפעילות של הגופים הנתמכים, למשל המדיניות יכולה לעודד את פעילויותיהם של הגופים בתחומים מסויימים ולרסן את פעילויותיהם בתחומים אחרים. לפי דעתכם, כיצד השיטה הנהוגה כיום משפיעה על פעילויותיהם של התיאטרונים בכל אחד מתחומי הפעילות הבאים :

תחומי פעילויות	השיטה מעודדת מאוד את הפעילות בתחום	השיטה מעודדת את הפעילות בתחום	השיטה אינה משפיעה על הפעילות בתחום	השיטה מצמצמת את הפעילות בתחום	השיטה מצמצמת מאוד את הפעילות בתחום
1. הפקת מחזות ישראלים חדשים	5	4	3	2	1
2. הפקת מחזות מתורגמים	5	4	3	2	1
3. הפקת מחזה באיכות אמנותית גבוהה	5	4	3	2	1
4. הפקת מחזות מסחריים	5	4	3	2	1
5. הפקת מחזות זמר	5	4	3	2	1
6. הגדלת מספר ההפקות של התיאטרונים	5	4	3	2	1
7. הגדלת מספר ההרצות של התיאטרונים	5	4	3	2	1
8. תחרות בין תיאטרונים	5	4	3	2	1
9. שיתופי פעולה (קופרודוקציות) בין תיאטרונים	5	4	3	2	1
10. שילוב שחקנים צעירים בהפקות	5	4	3	2	1
11. העלאת מחזות של מחזאים צעירים	5	4	3	2	1
12. הגעה לקהלים חדשים	5	4	3	2	1
13. קיום הרצות באיזורים המרוחקים מתל-אביב	5	4	3	2	1
14. קיום פעילות בחו"ל	5	4	3	2	1
15. קיום פעילויות התורמות לקהילה	5	4	3	2	1
16. קיום פעילות העשרה מקצועית וסדנאות ליוצרים ומבצעים	5	4	3	2	1
17. מתן במה להפקות פרינג'	5	4	3	2	1
18. שיווק הפקות פרינג' לקהל המנויים	5	4	3	2	1

לכל שיטה של מתן תמיכות לגופי תרבות ישנם יתרונות וחסרונות. נא לפרט מהן לדעתכם
היתרונות והחסרונות של השיטה הנהוגה כיום למתן תמיכות לתיאטרונים, ואם לדעתכם יש צורך
בשיפור השיטה כיצד ניתן לעשות זאת.

1. **יתרונות:**

2. **חסרונות:**

3. **אם לפי דעתכם יש לשפר את השיטה, נא לפרט כיצד ניתן לעשות זאת:**

שם התיאטרון: _____ תאריך מילוי: _____
שם המנהל ממלא השאלון: _____ חתימת המנהל הממלא את השאלון: _____

נספח 3 – שאלון לבחינת התבחינים: תחום המוסיקה

1. באיזו מידה אתם מכירים את התבחינים ואת שיטת הניקוד במשתנים השונים?
 5. במידה רבה מאוד 4. במידה רבה 3. במידה בינונית 2. במידה מועטה 1. כלל לא
 2. בבניית תוכנית העבודה השנתית של הגוף הכלי, באיזו מידה אתם לוקחים בחשבון את התבחינים ואת שיטת הניקוד במשתנים השונים על מנת להגדיל את שיעור התמיכה בגוף הכלי?
 5. במידה רבה מאוד 4. במידה רבה 3. במידה בינונית 2. במידה מועטה 1. כלל לא
 3. המטרה של התבחינים היא להעניק את התמיכות בצורה שיוויונית, מקצועית ועניינית. באיזו מידה לפי דעתכם התבחינים כפי שהם היום מסייעים בהשגת מטרות אלו?
 5. במידה רבה מאוד 4. במידה רבה 3. במידה בינונית 2. במידה מועטה 1. כלל לא
 4. לפי דעתכם, באיזו מידה האופן בו מחולקות התמיכות בין הגופים הכליים השונים משקף נכונה את רמתם המקצועית והיקף פעילותם של הגופים הכליים הנתמכים?
 5. במידה רבה מאוד 4. במידה רבה 3. במידה בינונית 2. במידה מועטה 1. כלל לא
- על פי התבחינים הנהוגים כיום, שיעור התמיכה בכל גוף כלי נקבע על פי 12 משתנים ולכל משתנה משקל יחסי כפי שמופיע בלוח הבא.
- כפי שמוסבר בהמשך, הינכם מתבקשים להביע את דעתכם בשני תחומים:
3. מהו המשקל הרצוי שיש לתת לכל משתנה.
 4. האם נכון להתבסס על 12 המשתנים הללו כדי לקבוע את שיעור התמיכות.
- ליד כל משתנה רשמו בעמודה המתאימה מהו המשקל (באחוזים) הרצוי בעיניכם. אתם רשאים לרשום את המשקל הנוכחי, משקל גבוה יותר או משקל נמוך יותר.
- אם לפי דעתכם, אין להתחשב כלל במשתנה כלשהו בקביעת שיעור התמיכות, ניתן לתת לו משקל של 0%.
- שימו לב שסך כל המשקלות בעמודה "המשקל הראוי בעיניך" חייב להסתכם ב- 100%.
- אם לפי דעתכם יש להוסיף משתנים אחרים לרשימה, ניתן לרשום אותן בשורות הריקות בטבלה ולתת להם את המשקל הרצוי בעיניכם.

שם המשתנה ותיאורו	המשקל הנוכחי	המשקל הרצוי בעיניכם
1. מספר הקונצרטים: ניקוד מספר הקונצרטים שבוצעו בשנת הערכה כאשר קונצרט בהרכב מלא מקבל נקודה אחת, קונצרט בהרכב קטן חצי נקודה, קונצרט עבור גוף שלישי נתמך חצי נקודה, וקונצרט בהרכב קטן עבור גוף שלישי רבע נקודה.	18%	
2. מספר תכניות חדשות: כל תכנית שמשך הנגינה בה לפחות 60 דקות ולפחות מחצית מזמנה כולל יצירות שאינן כלולות בשום תכנית אחרת מקבלת נקודה. בתכנית המיועדת לילדים זמן הנגינה לפחות 45 דקות.	5%	
3. מספר הפעולות: הגוף מקבל נקודה על כל פעולה שהיא יכולה להיות חזרה שמשכה 3 שעות, קונצרט או הקלטה של תכנית.	5%	
4. הכנסות עצמיות: ניקוד על הכנסות ממכירות ומתרומות בלבד. הניקוד ייקבע לפי שיעור ההכנסות העצמיות של הגוף מתוך כלל הכנסותיו בשנת הערכה.	9%	
5. מספר הנגנים: גוף זכאי לנקודה אחת עבור כל נגן שהשתתף בלפחות 80% מהקונצרטים שביצע בשנת הערכה.	12%	
6. מיקום גיאוגרפי: ניקוד הגוף בהתאם לריחוקו מתל-אביב והמקום בו נערכים לפחות 50% מחזרותיו, ובתנאי שלפחות 60% מעובדיו מתגוררים באותו ישוב או בסביבתו.	7%	
7. מיקום הקונצרטים: ניקוד להרצות בישובים שונים בהתאם לריחוק הישובים מאיזור תל אביב ובהתאם למצב הסוציאלקונומי של הישוב.	8%	
8. עידוד יצירה ישראלית: ניקוד עבור כל ביצוע של יצירה קוצרטנטית ישראלית בהתאם לאורך היצירה.	6%	
9. מבצעים ישראליים: ניקוד עבור: שימוש במנצח שהוא אזרח ישראלי, שיתוף סולנים שהם אזרחים ישראליים, שיתוף מקהלה ישראלית, העסקת מנהל מוסיקלי שהוא אזרח ישראלי, העסקת מנצח עוזר שהוא אזרח ישראלי, העסקת מלחין בית שהוא אזרח ישראלי.	6%	
10. רמת הביצוע: גוף שרמת הביצוע שלו היא מצויינת יקבל 3 נקודות, גוף שרמת הביצוע שלו היא טובה יקבל שתי נקודות ואילו גוף שרמת הביצוע שלו היא נאותה יקבל נקודה אחת.	15%	
11. הייחוד המוסיקלי: גוף כלי אשר עיקר תכניותיו הן בעלות סגנון מוסיקלי ייחודי יקבל נקודה וגוף כלי אשר לסגנון המוסיקלי הייחודי שלו יש תרומה יוצאת דופן לקידום הדיאלוג הרב תרבותי בישראל יקבל שתי נקודות.	4%	
12. תרומה לקהילה וחינוך למוסיקה: ניקוד תרומה משמעותית לקהילה או לחינוך למוסיקה.	5%	
13.		
14.		
סה"כ	100%	100%

כל מדיניות למתן תמיכות נועדה להשפיע על דפוסי הפעילות של הגופים הנתמכים, למשל המדיניות יכולה לעודד את פעילויותיהם של הגופים בתחומים מסויימים ולרסן את פעילויותיהם בתחומים אחרים. לפי דעתכם, כיצד השיטה הנהוגה כיום משפיעה על פעילויותיהם של הגופים הכליים בכל אחד מתחומי הפעילות הבאים :

תחומי פעילויות	השיטה מעודדת מאוד את הפעילות בתחום	השיטה מעודדת את הפעילות בתחום	השיטה אינה משפיעה על הפעילות בתחום	השיטה מצמצמת את הפעילות בתחום	השיטה מצמצמת מאוד את הפעילות בתחום
1. ביצוע יצירות ישראליות	5	4	3	2	1
2. ביצוע יצירות עם מקהלות	5	4	3	2	1
3. הקפדה על רמת ביצוע גבוהה	5	4	3	2	1
4. הגדלת מספר ההפקות של הגופים הכליים	5	4	3	2	1
5. הגדלת מספר הקונצרטים של הגופים הכליים	5	4	3	2	1
6. תחרות בין גופים כליים	5	4	3	2	1
7. שיתופי פעולה (קופרודוקציות) בין תזמורות	5	4	3	2	1
8. שילוב אמנים ישראלים	5	4	3	2	1
9. שילוב אמנים ישראלים צעירים (סולנים, מנצחים)	5	4	3	2	1
10. פניה לקהל צעיר	5	4	3	2	1
11. קיום קונצרטים באיזורים המרוחקים מתל-אביב	5	4	3	2	1
12. קיום פעילות בחו"ל	5	4	3	2	1
13. קיום פעילויות התורמות לקהילה	5	4	3	2	1
14. ביצוע יצירות ממיטב הרפרטואר המכונה "קלאסי מערבי"	5	4	3	2	1
15. ביצוע יצירות מסגנונות אחרים	5	4	3	2	1
16. ביצוע של מוסיקה עכשווית	5	4	3	2	1
17. עיבודים תזמורתיים של שירים (לידר) בכל הסגנונות	5	4	3	2	1

לכל שיטה של מתן תמיכות לגופי תרבות ישנם יתרונות וחסרונות. נא לפרט מהן לדעתכם
היתרונות והחסרונות של השיטה הנהוגה כיום למתן תמיכות לגופים הכליים, ואם לדעתכם יש
צורך בשיפור השיטה כיצד ניתן לעשות זאת.

1. **יתרונות:**

2. **חסרונות:**

3. **אם לפי דעתכם יש לשפר את השיטה, נא לפרט כיצד ניתן לעשות זאת:**

תאריך מילוי: _____

שם הגוף הכלי: _____

חתימת המנהל הממלא את השאלון: _____

שם המנהל ממלא השאלון: _____

נספח 4 – שאלון לבחינת התבחינים: תחום המחול

1. באיזו מידה אתם מכירים את התבחינים ואת שיטת הניקוד במשתנים השונים?
 5. במידה רבה מאוד 4. במידה רבה 3. במידה בינונית 2. במידה מועטה 1. כלל לא
 2. בבניית תוכנית העבודה השנתית של להקת המחול, באיזו מידה אתם לוקחים בחשבון את התבחינים ואת שיטת הניקוד במשתנים השונים על מנת להגדיל את שיעור התמיכה בלהקה?
 5. במידה רבה מאוד 4. במידה רבה 3. במידה בינונית 2. במידה מועטה 1. כלל לא
 3. המטרה של התבחינים היא להעניק את התמיכות בצורה שיוויונית, מקצועית ועניינית. באיזו מידה לפי דעתכם התבחינים כפי שהם היום מסייעים בהשגת מטרות אלו?
 5. במידה רבה מאוד 4. במידה רבה 3. במידה בינונית 2. במידה מועטה 1. כלל לא
 4. לפי דעתכם, באיזו מידה האופן בו מחולקות התמיכות בין להקות המחול השונות משקף נכונה את רמתם המקצועית והיקף פעילותם של להקות המחול הנתמכות?
 5. במידה רבה מאוד 4. במידה רבה 3. במידה בינונית 2. במידה מועטה 1. כלל לא
- על פי התבחינים הנהוגים כיום, שיעור התמיכה בכל להקת מחול נקבע על פי 10 משתנים ולכל משתנה משקל יחסי כפי שמופיע בלוח הבא.
- כפי שמוסבר בהמשך, הינכם מתבקשים להביע את דעתכם בשני תחומים:
5. מהו המשקל הרצוי שיש לתת לכל משתנה.
 6. האם נכון להתבסס על 11 המשתנים הללו כדי לקבוע את שיעור התמיכות.
- ליד כל משתנה רשמו בעמודה המתאימה מהו המשקל (באחוזים) הרצוי בעיניכם. אתם רשאים לרשום את המשקל הנוכחי, משקל גבוה יותר או משקל נמוך יותר.
- אם לפי דעתכם, אין להתחשב כלל במשתנה כלשהו בקביעת שיעור התמיכות, ניתן לתת לו משקל של 0%.
- שימו לב שסך כל המשקלות בעמודה "המשקל הראוי בעיניך" חייב להסתכם ב- 100%.
- אם לפי דעתכם יש להוסיף משתנים אחרים לרשימה, ניתן לרשום אותן בשורות הריקות בטבלה ולתת להם את המשקל הרצוי בעיניכם.

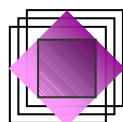

שם המשתנה ותיאורו	המשקל הנוכחי	המשקל הרצוי בעיניכם
1. כמות ההפקות: ניקוד מספר ההפקות החדשות (יצירות שאינן כלולות בהפקה אחרת ומשכן לפחות 35 דקות) בהתאם למספר המבצעים המקצועיים שהשתתפו בהפקה: 3-7 מבצעים – 3 נקודות, 8-15 מבצעים – 5 נקודות, 16-23 מבצעים – 7 נקודות, 24-31 מבצעים – 10 נקודות, 32 מבצעים ומעלה – 12 נקודות.	17%	
2. מספר ההרצות: ניקוד מספר ההרצות של ההפקות החדשות והישנות בארץ ובחו"ל בשיעור שלא יעלה על 30% מן ההרצות בארץ. 1.5 נקודות עבור כל איש צוות טכני מקצועי שהשתתף בהפקה, נקודה אחת עבור כל רקדן מקצועי, חצי נקודה עבור כל מבצע מקורי אחר. הרצות שהתקיימו בסטודיו יקבלו 40% מהניקוד.	17%	
3. הכנסות עצמיות: ניקוד על הכנסות ממכירות ומתרומות בלבד (נקודה אחת עבור כל שקל ממכירת כרטיסים ומופעים וחצי נקודה עבור כל שקל שקיבלה מתרומות). להקה שאחוז ההכנסות העצמיות שלה היה מעל 50% מהתקציב השנתי שלה תזכה להכפלת ניקוד.	20%	
4. מיקום גיאוגרפי: ניקודה של להקת המחול ייקבע בהתאם למרחק של מקום פעילותה המרכזי מאזור המרכז.	5%	
5. מיקום ההרצות: ניקוד להרצות בישובים שונים בהתאם לריחוק הישובים מאיזור תל אביב ובהתאם למצב הסוציאקונומי של הישוב.	9%	
6. פעילות מקצועית: ניקוד בהתאם לרמת הפעילות המקצועית שקיימה הלהקה: רמה נאותה 20 שבועות בשנה – 1 נקודה, רמה טובה 30 שבועות בשנה – 2 נקודות, רמה טובה מאוד 40 שבועות – 3 נקודות, רמה מצויינת 45 שבועות – 4 נקודות.	8%	
7. רווחת רקדנים: ניקוד בהתאם לאופי הפעילות שהיא קיימה לקידום רווחת הרקדנים ולהיקפי פעילות זו.	10%	
8. עידוד יוצרים צעירים ורקדנים: ניקוד מתן ביטוי משמעותי ליוצרים ומבצעים בתחילת דרכם, העשרה מקצועית וסדנאות ליוצרים ומבצעים.	4%	
9. תרומה לקהילה וחינוך למחול: ניקוד תרומה משמעותית לקהילה או לחינוך למחול.	6%	
10. מוניטין בינלאומי: ניקוד הפעילות במסגרות בינלאומיות.	4%	
11.		
12.		
סה"כ	100%	100%

כל מדיניות למתן תמיכות נועדה להשפיע על דפוסי הפעילות של הגופים הנתמכים, למשל המדיניות יכולה לעודד את פעילויותיהם של הגופים בתחומים מסויימים ולרסן את פעילויותיהם בתחומים אחרים. לפי דעתכם, כיצד השיטה הנהוגה כיום משפיעה על פעילויותיהם של להקות המחול בכל אחד מתחומי הפעילות הבאים:

תחומי פעילויות	השיטה מעודדת מאוד את הפעילות בתחום	השיטה מעודדת את הפעילות בתחום	השיטה אינה משפיעה על הפעילות בתחום	השיטה מצמצמת את הפעילות בתחום	השיטה מצמצמת מאוד את הפעילות בתחום
1. הפקת יצירות חדשות מקוריות	5	4	3	2	1
2. הפקת יצירות מרפרטואר עולמי	5	4	3	2	1
3. הפקת יצירה באיכות אמנותית גבוהה	5	4	3	2	1
4. הפקת יצירות מסחריות	5	4	3	2	1
5. הגדלת מספר ההפקות של הלהקות	5	4	3	2	1
6. הגדלת מספר ההרצות של הלהקות	5	4	3	2	1
7. תחרות בין הלהקות	5	4	3	2	1
8. שיתופי פעולה (קופרודוקציות) בין הלהקות בארץ	5	4	3	2	1
9. שיתופי פעולה (קופרודוקציות) עם להקות בחו"ל	5	4	3	2	1
10. שילוב רקדנים צעירים בהפקות	5	4	3	2	1
11. הפקת יצירות של יוצרים צעירים במחול	5	4	3	2	1
12. הגעה לקהלים חדשים	5	4	3	2	1
13. קיום הרצות באיזורים המרוחקים מתל-אביב	5	4	3	2	1
14. קיום פעילות בחו"ל	5	4	3	2	1
15. קיום פעילויות התורמות לקהילה	5	4	3	2	1
16. קיום פעילות העשרה מקצועית וסדנאות ליוצרים ומבצעים	5	4	3	2	1
17. מתן במה להפקות פרינג'	5	4	3	2	1
18. שיווק הפקות פרינג' לקהל הרחב	5	4	3	2	1

לכל שיטה של מתן תמיכות לגופי תרבות ישנם יתרונות וחסרונות. נא לפרט מהן לדעתכם
היתרונות והחסרונות של השיטה הנהוגה כיום למתן תמיכות ללהקות המחול, ואם לדעתכם יש
צורך בשיפור השיטה כיצד ניתן לעשות זאת.

1. **יתרונות:**

2. **חסרונות:**

3. **אם לפי דעתכם יש לשפר את השיטה, נא לפרט כיצד ניתן לעשות זאת:**

שם להקת המחול: _____ תאריך מילוי: _____
שם המנהל ממלא השאלון: _____ חתימת המנהל הממלא את השאלון: _____

נספח 5 – עמדות המנהלים: התפלגויות מלאות

עמדות כלליות של מנהלי מוסדות תרבות כלפי התבחינים – אחוזי הסכמה

שאלה	הסכמה גבוהה	הסכמה בינונית	הסכמה נמוכה	סה"כ
1. מכירים	56%	27%	17%	100%
2. לוקחים בחשבון	41%	28%	31%	100%
3. שוויוניים	18%	43%	39%	100%
4. משקפים נכון	19%	40%	41%	100%

עמדות כלליות של מנהלי מוסדות תרבות כלפי התבחינים – לפי קבוצות:
אחוזי הסכמה

תחום	שאלה	הסכמה גבוהה	הסכמה בינונית	הסכמה נמוכה	סה"כ
תיאטרון	1. מכירים	67%	19%	15%	100%
	2. לוקחים בחשבון	44%	30%	26%	100%
	3. שוויוניים	15%	44%	41%	100%
	4. משקפים נכון	7%	41%	52%	100%
מוסיקה	1. מכירים	62%	31%	8%	100%
	2. לוקחים בחשבון	54%	15%	31%	100%
	3. שוויוניים	17%	50%	33%	100%
	4. משקפים נכון	23%	38%	38%	100%
מחול	1. מכירים	44%	33%	22%	100%
	2. לוקחים בחשבון	33%	44%	22%	100%
	3. שוויוניים	0%	56%	44%	100%
	4. משקפים נכון	11%	56%	33%	100%
גופים שאינם נתמכים עפ"י התבחינים	1. מכירים	40%	33%	27%	100%
	2. לוקחים בחשבון	27%	27%	47%	100%
	3. שוויוניים	38%	23%	38%	100%
	4. משקפים נכון	43%	29%	29%	100%

עמדות כלליות של מנהלי מוסדות תרבות כלפי התבחינים – לפי גודל גופים
אחוזי הסכמה

סה"כ	הסכמה נמוכה	הסכמה בינונית	הסכמה גבוהה	שאלה	
100%	0%	13%	88%	1. מכירים	גופים גדולים
100%	13%	38%	50%	2. לוקחים בחשבון	
100%	50%	38%	13%	3. שוויוניים	
100%	50%	50%	0%	4. משקפים נכון	
100%	20%	29%	52%	1. מכירים	גופים בינוניים וקטנים
100%	34%	27%	39%	2. לוקחים בחשבון	
100%	38%	43%	19%	3. שוויוניים	
100%	40%	38%	22%	4. משקפים נכון	

הערכת השפעת התבחינים על הפעילות

תיאטרון

מס"ד	תחומי פעילות	השיטה מעודדת את הפעילות	השיטה אינה משפיעה על הפעילות	השיטה מצמצמת את הפעילות
1	הגדלת מספר ההרצות של התיאטרונים	92%	8%	0%
2	הגדלת מספר ההפקות של התיאטרונים	83%	13%	4%
3	תחרות בין תיאטרונים	80%	16%	4%
4	הפקת מחזות מסחריים	79%	4%	17%
5	הפקת מחזות זמר	64%	28%	8%
6	הפקת מחזות ישראלים חדשים	56%	36%	8%
7	קיום הרצות באיזורים המרוחקים מתל אביב	54%	29%	17%
8	מתן במה להפקות פרינג'	44%	36%	20%
9	הפקת מחזות מתורגמים	36%	60%	4%
10	קופרודוקציות בין תיאטרונים	36%	36%	28%
11	קיום פעילויות התורמות לקהילה	33%	46%	21%
12	שילוב שחקנים צעירים בהפקות	29%	50%	21%
13	שיווק הפקות פרינג' לקהל המנויים	24%	52%	24%
14	הגעה לקהלים חדשים	20%	52%	28%
15	העשרה מקצועית וסדנאות ליוצרים ומבצעים	20%	52%	28%
16	קיום פעילות בחו"ל	13%	48%	39%
17	העלאת מחזות של מחזאים צעירים	13%	54%	33%
18	הפקת מחזה באיכות אמנותית גבוהה	12%	44%	44%

מוסיקה

מס'ד	תחומי פעילות	השיטה מעודדת את הפעילות	השיטה אינה משפיעה על הפעילות	השיטה מצמצמת את הפעילות
1	הגדלת מספר הקונצרטים של הגופים הכליים	75%	25%	0%
2	שילוב אמנים ישראליים	67%	25%	8%
3	הקפדה על רמת ביצוע גבוהה	58%	25%	17%
4	קיום קונצרטים באזורים המרוחקים מתל אביב	58%	25%	17%
5	תחרות בין גופים כליים	55%	45%	0%
6	ביצוע יצירות ישראליות	50%	42%	8%
7	שילוב אמנים ישראליים צעירים (סולנים, מנצחים)	50%	42%	8%
8	קיום פעילויות התורמות לקהילה	50%	42%	8%
9	הגדלת מספר ההפקות של הגופים הכליים	42%	58%	0%
10	ביצוע יצירות עם מקהלות	36%	55%	9%
11	פנייה לקהל צעיר	25%	67%	8%
12	ביצוע יצירות מסגנונות אחרים	25%	58%	17%
13	קיום פעילות בחו"ל	17%	58%	25%
14	עיבודים תזמורתיים של שירים	17%	67%	17%
15	ביצוע יצירות ממיטב הרפרטואר "הקלאסי המערבי"	9%	64%	27%
16	קופרודוקציות בין תזמורות	0%	75%	25%
17	ביצוע של מוסיקה עכשווית	0%	67%	33%

מחול

מס"ד	תחומי פעילות	השיטה מעודדת את הפעילות	השיטה אינה משפיעה על הפעילות	השיטה מצמצמת את הפעילות
1	הפקת יצירות חדשות ומקוריות	100%	0%	0%
2	הפקת יצירות מסחריות	100%	0%	0%
3	הגדלת מספר ההפקות של הלהקות	88%	13%	0%
4	הגדלת מספר ההרצות של הלהקות	88%	13%	0%
5	הגעה לקהלים חדשים	75%	25%	0%
6	קיום הרצות באיזורים המרוחקים מתל אביב	75%	25%	0%
7	שילוב רקדנים צעירים בהפקות	63%	38%	0%
8	הפקת יצירות של יוצרים צעירים במחול	63%	38%	0%
9	קיום פעילויות התורמות לקהילה	63%	38%	0%
10	קיום העשרה מקצועית וסדנאות ליוצרים ומבצעים	63%	38%	0%
11	תחרות בין הלהקות	50%	50%	0%
12	קיום פעילות בחו"ל	38%	38%	25%
13	מתן במה להפקות פרינג'	25%	63%	13%
14	הפקת יצירה באיכות אמנותית גבוהה	13%	38%	50%
15	שיווק הפקות פרינג' לקהל הרחב	13%	75%	13%
16	הפקת יצירות מפרטואר עולמי	0%	75%	25%
17	קופרודוקציות עם להקות בארץ	0%	63%	38%
18	קופרודוקציות עם להקות בחו"ל	0%	75%	25%

מדיוניות רב שנתיות/נתונים רב שנתיים/דוח מסכם/דוח מסכם סקר תבחינים 11-גירסא למחשב\2005\Tarbut S:

פילת המרכז למידע ולמחקרי תרבות

רח' הברזל 9, רמת החייל, ת"א, 69710 | טלפון ישיר: 03-7679237/8 | פקס: 03-6445287 | E-Mail: tarbut@pilat.co.il